

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.
 VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.
 HIRDETÉSEK:
 6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyilttér petit sora 60 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Péntek, július 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Az obstrukció.
- Hoch! Hoch!
- Apa, aki nem temeti fiát.
- Csávossy báró megmenekülése.
- Pénz nélkül nincs házasság.
- Fegyverrel őrzik Kintzig Bélát.
- Politikai párba!
- Lőtéren agyonlőtt aradi huszár.
- Halál — a más menyasszonya miatt.

Magyar pilóta.

Arad, július 20.

A magyar aviatikának tegnapig csak sebesültjei és lelkes, de tehetetlen művelői voltak. Beszélünk róla a guny hangján, lebecsültük és semminek néztük és közben fájt a szívünk, hogy a magyar ügyetlenség-gel szemben milyen óriási eredményeket értek el már a Lajtán túl is. Wiener Neustadt már rég repülőváros, amíg Rákos pedig bizony megmaradt gurulóvárosnak. Valamire való aviatikusaink mind ott hagyták a rákosi nehéz homokot, mert a magyar társadalom közömbössége még azokon sem enyhült meg, akik már idehaza is produkáltak valamit. Most azonban egy magyar aviatikus, Székely Mihály megtörte végre a jeget Bécestől Budapestig való bravuros repülésével.

A neve ma beszálta az országot, többet emlegetik, sokkal többet beszélnek róla, mint összes politikusainkról együttvéve és ha a kultúra, a magyar föld kulturája szempont-

jából nézzük, nem tett-e többet, szebbet, hatalmasabbat egy nap alatt, mint Justh, vagy Apponyi akár a legutolsó egész hónap alatt. Pedig ma már a páris—madridi, a páris—római és különösen a páris—londoni körülrepülés után, sőt Bier és különösen Umlauff bravuros bécs—budapesti útja után Székely Mihály repülőbravurja nem a meglepetés leigázó erejével hat. Mégis diadal, a magyar aviatika történetének első lapján ragyogó, végre igazi diadal, magyar diadal, amely egyszerre utját vágja a rákosi mezőn buriánzó guruló-viceknek és a magyar ész, bátorság, rátermetség kvalitásait egy sorba állítja az európai eredményekkel.

Nézzük Székely Mihály aviatikai pályájának történetét és akkor egyszerre mély és széles perspektívát kapunk a hazai viszonyokról. Ez a perspektiva nemcsak az aviatika hatalmasan lendülő ivét mutatja, hanem megmutatja a tudományok, művészetek utját is, mi lesz belőlük, ha szegényesen és szűkösen a hazai talajba ragadnak és mi lesz belőlük, ha egy kis istápolás, szeretet után a nyugati kultúra, civilizáció gazdagság talajából kapják fejlődésük erejét. Székely Mihály tavaly a magyar meetingen a második díjat nyerte meg, a kereskedelmi kormánytól kapott 3500 koronát tanulmányi célokra, amivel egyenesen Franciaországba ment és ott beiratkozott a Pischoff-féle repülőiskolába, ahol azonban oly nagyszerű kvalitásokat mutatott fel, hogy szer-

ződtették őt a juvisy-i iskolába, majd amidőn a wiener-neustadi iskolában nem volt megfelelő vezető-személy, meghívták Wiener-Neustadtba, ahova a tavasszal érkezett meg. A Wiener-Neustadtban rendezett versenyek előtt két nappal tette le a pilóta-vizsgákat és az ott rendezett versenyeken a négy első díj közül hármát ő nyert el, ezzel is bebizonyította kiváló képességeit.

Ha Székely Mihály Magyarországon marad, pénz, érdeklődés, segítség és gép nélkül ma még mindig a „guruló-próbáknál” tart. Magyar talentum párosulva magyar józansággal és bátorsággal, tehát ki vette volna idehaza komolyan? Ki hitt volna benne, ki bátorította, ki segítette volna? Senki. Annak a hatalmas hadseregnek, amely most vivja legszebb csatáit a levegő oceánnal, bizony a legutolsó közlegénye maradt volna.

Nálunk ki áldoz aviatikára? Főuraink, főpapjaink, a szegény nemzet, vagy Amerikába koldusbottal kergetett fiai? Nálunk ki áldoz művészetekre, irodalomra, kulturára?

De ha egy-egy név mégis áttör a hazai sötétségen és egyszerre beragyogja a hazai tereket, akkor büszkéek vagyunk rá, akkor a miénk, akkor a magyar faj dicsőségét hirdeti.

Nehéz, magányos útján senkit sem segítünk, senkit szeretettel nem féltünk és ha mégis viszi valamire, legyen rá büszke, hogy a magunké-

Hogy nyaral a Rothschild-család?

Sokszor jut az emberek eszébe a Rotschild név, talán mindig a mikor pénzre van szükség és ilyenkor úgy formálódik ki a képzeletben minden Rotschild, mint aki reggeltől estig egyebet sem csinál, mint aranyban és ezüstben fürdik. Pedig csak közelebről kell megnézni a Rotschildokat s mindjárt be kell vallanunk, hogy a fantázia most is téved, mert a milliók árnyékában olyan erős demokrácia honol, amit csak akkor hisz el az ember, ha saját szemével látja. Azt szokták mondani, könnyű a nagyuraknak demokratáknak lenni; nos, ez a bonmot mint annyi sok más, hazudik, mert épen a nagyuri világban nehez a polgári élet, abban a világban, ahol a földi élet minden gyönyörűsége odatolakodik felkínálja magát, kéznél van, csak ki kell nyulni érte és csak az igazi intelligencia, a finom és — nem tulzás — költői lelki berendezés képes reá, hogy ezeket a gyönyöröket visszautasítsa s megelégedjék azzal a nyugodt, egyszerű csaknem pátriárkális időtöltéssel, amit például a Rotschildok is véghez visznek.

Ime, Rothschild Charles báró és családja hat hétig nyaralnak a biharmegyei cséhteleki kastélyban és ugye bár a mob erről a szesz-tázásról nem tudott, nem beszélt semmit. Egy hangot, egy pissenést nem hozott ide felénk

a Bisztra hőmpolygó vize, a Révalja tölgyei-nek zugása, susogása. Olyan békés és csöndes, szimpla és zajtalan volt ez a nyaralás, hogy hírét se vehettük, a Rothschild-család bebukolozott a cséhteleki rengeteg gigászi takarójába és nem törődött vele, hogy tulajdonképen ők most Biharmegyében a legérdekesebb emberek és ha ők akarnák, kandi szemek éjjel-nappal rájuk leselkednének, kíváncsi fű-fek szünetlenül az ő kastélyuk kulcslyukain hallgatóznának. A Rothschildoknak azonban nem kell a tömeg, nem kell a publikum, ők maguk között élnek, tisztára Robinsonok módjára, boldog elszigeteltségben s nem kívánczoknak egyébre, minthogy hagyják őket békén s tekintsék őket úgy, mintha ők lennének ebben a határban a legszürkébb és a legnévtelenebb halandók.

Eppen azért nem is lehet valami szapora szám a Rothschild nyaralás krónikája. Hat héttel ezelőtt megjött a Rothschild-család Cséhtelekre s ott időznek azóta rousseaui módra, a természetnek, a hegynék, a völgynek, a kék égboltozatnak és egymásnak és senki másnak. A Rothschild barokház minden tagja hat heti szabadságot kap egy esztendőben, ami reájuk is fér, mert a nagyurak rendszerint többet dolgoznak, mint a szegény emberek. Így kapott Rothschild Charles báró is hat heti szabadságot s hova jött volna erre az időre, ha nem Cséhtelekre. Itt várta az új cséhteleki kastély,

ez a stílusos, izléses nyári palota, amely minden kényelmével és hangulatával egy kis paradicsomot kínál föl: lehet-e nagyobb passzió, nyujthat-e Ostende, Gastein, Pörsch vagy bármely más világfürdő szebb, üdőbb, mesésebb és mégis egyszerűbb, nyájasabb, polgáriasabb szórakozást, mint ez?

De Rothschild Charles talán nem is mehetne máshová, mint arra a helyre, ahol őserdők ölelő karjai fonják körül a levegőt, mert hiszen ilyen milieuhoz köti őt le egyetlen nagy szenvedélye: a lepkéavadászat. A bárónak van tudvalevőleg világ-zerte a leghíresebb lepkegyűjteménye, amelyhez a tudósok is valóság-gal zárandokolnak, ha egy ritka példányt akarnak megtekinteni. Rothschild Charles komoly tanulmány után kezdett a pillangó-üzéssel és gyűjtéssel foglalkozni. Mifelénk apró gyermekek, de felnőttek is úgy bánnak el a lepkével, hogy megfogják a szegény kis bogarat s aztán — brr — keresztüldöfik egy gombostűvel. Rothschildnak külön praeparatuma van, amely abban a percben megöli a lepkét, mihelyst elfogják, anélkül, hogy az istenadtának vergődnie, kinlódnia kellene. A világot kétszer beutazta már s útjában a legsodásabb lepké-típusokat fogta össze, de talán sehol olyan érdekes pillangófajokkal nem gazdagította a gyűjteményét, mint Magyarországon és elsősorban Cséhteleken.

Igen: Cséhteleken agarászat és körvadá-

nak vallhatja magát. Miattunk meghalhat, de ha él, nekünk éljen. Igazi magyar, ezredéves, Turánból magunkkal hozott átok.

Az obstrukció.

— Abbahagyják a taktikát. —

Távirati tudósítás.

Budapest, július 20.

Az obstrukció, a mely névszerinti szavazás tömeges provokálására vetette magát, kudarcot vallott. Az obstrukciók maguk is belátják, milyen lehetetlen dologba fogtak, mely fonák helyzetbe jutottak és ma este — a vitarendezők nevében Eitner Zsigmond kijelentette, hogy ezt a taktikát abbahagyják. Azon a lakomán pedig, a melyet ma este rendeztek a függetlenségi pártok Apponyi Albert gróf tiszteletére legutóbbi képviselők beszéde ötletéből maga Apponyi gróf jelentette ki, hogy abbahagyják ezt az obstrukciót és rátérnek a rendes napirendre: a katonai javaslatokra. A kemoly vita ilyenformán újra megkezdődhetik és szombaton már föl fog szólni Andrassy Gyula gróf is.

A képviselőházban ma tovább folyt a száraz technikai obstrukció. Védőerőjavaslatról, napirendről szó sem volt: szabadságkéresekéről szavazott vég nélkül a Ház.

Ma Kossuth-párti képviselők is kértek szabadságot, hogy a technikai obstrukcióban való aktív részvételüket ezzel is kimutassák. A Justh-párt az új szabadságkéresekre rögtön névszerinti szavazást rendeltetett el s ezekre ráment az egész ülés.

Nagy izgalmat keltettek a baloldali folyosón a Désy Zoltán párbajáról érkezett hírek, amelyek kezdetben Désynek igen súlyos megsebesüléséről szóltak. Mikor a segédek megjelentek a Házban s elmondták, hogy Désy sebesülése nem veszedelmes, ezt a közlést megnyugvással és örömmel fogadták a folyosón.

Sokat beszéltek ma a Házban Ivánka Imre Kossuth párti képviselő tegnapi interpellációjáról, amellyel Törökországgal szemben kopromittálni akarta Ausztria és Magyarország balkáni politikáját. Az ellenzék nevében Csermák Ernő felszólalni készült a mai ülés-

szat helyett a lepkeüzés a sport. Rothschild Charles egy kis expedíciót állított össze erre a célra. Van neki egy kis előőrse, egy kis cséhteleki gyermek, aki kikutatja odvakban, gallyak között, bokrok alatt a lepkéket s mikor Rothschild Charles feleségével és sógorjával, Wertheimstein Saroltával vadász utján jár, már a felhajtó a leggyönyörűbb lepkéket kergeti az utjukba. Ezzel telik el a nap jórésze. A lepkéket azután a báró otthon praeparálja, hogy épen és szépen maradandó legyen. Egyebekben csakis családja körében tölti az időt. Rajongó barátja a zenének. A cséhteleki kastélyban napról-napra a legjobb zeneszámokat verik ki a zongora billentyűi, amelyen a báróné kezei siklanak végig a klasszikus tudással játsza el a legnehezebb darabokat. Rothschild Charles órák hosszáig élvezi felesége zongorajátékát. Van azonkívül egy óriási gramofonja, valóságos király a gramofonok birodalmában és a lemezekről a világ leghíresebb énekesének áriái fejtődnek le.

Ebbe az idillikus életbe csapott le a múlt héten az a hír, hogy Fedák Sári Nagyváradon vendégszeretelpelni fog.

Rothschild Charles sokat hallott Fedák Sáriról, főleg a londoni palotákban megforduló magyarok magasztalták sokat a nagy szubrettet. A napokban vendégül hívták meg a Wertheimstein család régi meghitt barátját, Pally Lajost s előtte kifejezte Rothschild Charles azt az óhaját, hogy a nyaralást azzel szeretné itt Magyarországon befejezni, hogy megnézi Fedák Sárít és a nagyváradai közön-

sen, hogy kijelentse, hogy ők minden közöségét megtagadnak Ivánka interpellációjával s annak semmi köze sincs a védőerőhöz. A Kossuth-párt kívánságára ez a felszólalás elmarad.

De felszólalt az interpelláció dolgában Székely Ferenc igazságügyminiszter, aki tegnap azt a megjegyzést tette az interpellációra, hogy ilyen beszéd hazaárulás számba megy. A miniszter ma lojálisan kijelentette, hogy ezzel a megjegyzésével nem akart senkit személyében sérteni.

Justh e nyilatkozat után odament a miniszterhez, megköszönte lojalitását s azt mondta neki, hogy tüstént helyreállna a parlamenti rend, ha Antal Géza és Tisza Kálmán hasonló lovagias nyilatkozatot tenne. A munkapárt Insth Gyulát viharosan meghochoolta.

A holnapi ülésre négy névszerinti szavazás maradt, tegnapról és máról.

(Lakoma Apponyi tiszteletére.) Budapesti tudósítónk táviratozza: Apponyi Albert gróf tiszteletére szombati képviselők beszéde alkalmából ma az ellenzéki pártok az alsó margitszigeti vendéglőben nagy vacsorát rendeztek. A vacsorán ötven képviselő és még mintegy ötven politikus vett részt. Az Andrassy Gyula gróf vezetése alatt álló 67-es párt, a parasztpárt, a demokraták és a nemzetiségiek nem vettek részt a vacsorán, míg a néppárt és a pártonkívüli függetlenségi csoportja delegátusokkal képviseltette magát. — Désy Zoltán a párbajban szenvedett sebesülése miatt bekötött fejjel jelent meg a lakomán és beszédet is mondott. Az első felszólaló Justh Gyula volt, aki lelkes szavakkal méltatta Apponyi érdemeit a függetlenségi eszmék terjesztése körül és kiemelte azokat a nagy szolgálatot, amelyeket épen legutóbbi beszédével tett Apponyi, mikor is mindenkit meggyőzött arról, hogy a most folyó parlamenti harc vége csak a kormány lemondása, vagy új választások elrendelése lehet. A katonai javaslatok nem válhatnak törvényé, mert ha törvényerőre emelkednének, akkor a függetlenségi eszmének egyszersmindkorra vége lenne Magyarországon. — Ezután a Kossuth-párt nevében Désy Zoltán, a pártonkívüli 48 asok részéről Károlyi József gróf és

séget. A very nice girl-t is akarta látni, de megakarta ismerni a nagyváradai publikumot is és hol lehet jobban megismerni egy város népét, mint a színház nézőterén. Telefonon kérészt jegyet, de nem kapott.

— Sajnálom, hogy nem mehetek — mondta Pally Lajosnak — nincs jegy.

— Ha csak ilyen akadályok vannak az életben, azt még leküzdhetjük — felelte Pally Lajos. Majd próbálom jegyet szereznem én.

Pally Lajos közbenjárására kapta meg a Rothschild pár Schwarz Ferenc páholyát. A színházban a Rothschild-pár megjelenése természetesen nagy szenzációt keltett. Szünet közben mindenki őket figyelte, jóllehet erre egyáltalában semmi okot nem szolgáltatott, mert olyan szerényen, esőndben vonultak meg a proscenium boltozata alatt, mintha ők lennének itt a legszegényebb emberek. Fedák Sári nagyon tetszett Rothschildnak, de nem kevésbé bámulta meg a nagyváradai publikumot, amely valóságos extázisba jött, jelenetről-jelenetre Zsazsa táncainak láttára, énekeinek hallatára. A nagyváradai színházlátogatás be is fejezte Rothschild Charles nyaralását. Megkérte Pally Lajost, hogy legszívesebben köszönetét tolmácsolja Schwarz Ferenc előtt azért a kedves előzékenyséért, amellyel a színházlátogatást lehetővé tette. Ezzel — ismételjük — vége van a nyaralásnak. A hetheti szabadságidő lejárt és Rothschild Charles báró visszautazott tegnap Londonba, ahová néhány hét múlva neje is követni fogja.

a néppárttól Szaracsányi György mondott beszédet. Apponyi Albert gróf rövid válaszában afeletti örömeinek adott kifejezést, hogy a függetlenségi pártok végre egyesültek és együtt harcolnak a katonai javaslatok ellen, melyeket azonban komoly vitával kell lehetlenné tenni. — Végül Zlinszky István köszöntötte fel a sajtót és a vacsorától távollevő Kossuthot. Károlyi Mihály grótot és Hammersberg Lászlót stb. táviratilag üdvözölték.

(A katonai perrend.) Budapestről jelentik: A képviselőház igazságügyi bizottsága ma d. u. 5 órakor Khuen gróf miniszterelnök, továbbá Székely és Hazai miniszterek jelenlétében, id. Erdélyi Sándor elnöklésével befejezte a katonai perrendtartásról szóló javaslatok tárgyalását és azokat részleteiben is elfogadta. A tárgyalás nyelvét megállapító 80. szakaszgál Székely Ferenc igazságügyminiszter felvilágosítást nyújtott, hogy az esetben is, ha a szolgálati nyelven fog folyni a tárgyalás, a vádemelés és védelem, valamint a tanukihallgatások magyarul fognak történni.

Hoch! Hoch!

(A képviselőház ülése.)

Távirati tudósítás.

Budapest, július 20.

A tegnapi taktikát folytatta ma is az ellenzék és így névszerinti szavazásokkal tel el a képviselőház mai ülése is.

Berzeviczy Albert elnök az ülést megnyitja jelentette a Háznak, hogy Nadányi Gyula három hónapi, Csemez István hat heti, Abraham Dezső és Kovács János pedig négy-négy heti szabadságot kér a Háztól.

Eitner Zsigmond a házszabályokra hivatkozva kéri, hogy mindegyik szabadságolás ügyében külön határozzon a Ház. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: Természetes, hogy egyenkint kell határozni, ha az urak így kívánják. — Jelenti az elnök, hogy Nadányi szabadságolása ügyében husznál több képviselő névszerinti szavazást kért. (Zajos hoch-kiáltások és taps a jobboldalon.)

Az elnök a szavazást elrendeli és a szavazás után kihirdeti az eredményt. E szerint a Ház 132 szavazattal 18 ellen megtagadta a kért szabadságot Nadányi Gyulától.

Csemez István szabadságolása ügyében szintén névszerinti szavazást kért az ellenzék. A Ház a kért szabadságot 120 szavazattal 19 ellen megtagadja.

Szalay Lászlónak a szabadságolását szintén névszerinti szavazással tagadták meg.

Mádi-Kovács János és Abraham Dezső szabadságáról holnap dönt a képviselőház szintén névszerinti szavazással. A mikor a névszerinti szavazást és a szavazás elhalasztását kérték, a jobboldalról zajos hoch-kiáltások hangzottak, a mire a baloldal éljenzéssel felelt.

— Mit hocholnak? — kérdezték a Justh-pártiak.

Podmaniczky Endre báró: Tanultuk az ellenzékétől!

Ráth Endre a házszabályhoz szólva megállapítja, hogy Szacelláry György tegnap egy szavazásnál igennel is, nemmel is szavazott. (Nagy derűtség.)

Hajós Kálmán: Bizza Szacelláryra a dolgot.

Elnök bemutatja a magyar gazda-szövetség kérvényét a montenegrói szerződés dolgában.

Pirkner János a munkás- és betegsegítő-pénztárról szóló jelentést mutatta be.

Elnök bejelenti, hogy Pozsgay Miklós sürgős interpellációt óhajt előterjeszteni. Erre az engedelmet megadta.

Székely Ferenc igazságügyminiszter előadja, hogy Ivánka Imre tegnapi interpellációja során közbekialtotta: hazaárulás az ilyen beszéd. Montá ezt azért, mert Ivánka olyan dolgokat adott elő, melyek alkalmasak lehetnének külpolitikai bonyodalmakra. Közbeszólása in-

kább figyelmeztetés volt, hogy Ivánka szüntesse be kényes fölszólalását. Mivel közbeszólásáért több oldalról neheztelnek, kijelenti, hogy Ivánkát személyében sérteni nem akarta. (Helyesléses balról.)

Náway elnök bejelenti, hogy Hoek János, Györfly Gyula. Eitner Zsigmond. Mádi Kovács János és Lovászy Márton a napirend előtt Tisza Kálmán gróf árpádi beszéde dolgában fölszólalni kívánnak, de Berzeviczy Albert elnök az engedelmet nem adta meg. Kérdezi a Háztól, hogy megengedi-e Hoeknak a fölszólalást.

A Ház nem engedte meg.

Elnök kérdezi, hogy Györfly Gyulának megengedik-e a fölszólalást.

Lovászy Márton a szavazás előtt öt perc szünetet kér. (Zajos hoch-kiáltások jobbról.)

Elnök az ülést fölfüggeszti.

Szünet után a Ház megtagadta az engedelmet.

Elnök kérdezi, hogy Eitner Zsigmondnak megengedi-e fölszólalást?

Lovászy Márton a házszabályokhoz akar szólni. (Nagy zaj)

Elnök: Szavazás közben nem lehet fölszólalni. (Nagy zaj.)

Lovászy Márton a házszabály értelmében kéri a szavazatok megszámolását. (Nagy zaj. Hoch-kiáltások jobbról.)

Elnök: Akik az engedelmet megadják, álljanak föl. (A baloldal föláll.)

Zajos kiáltások jobbról: Auf! Auf! Hoch! Hoch!

A számlálás után az Elnök jelenti, hogy az engedelem megadására 31, ellene 91 képviselő szavazott.

Justh János: Hol a turnus?!

Kiáltások jobbról: Itt van!

Minekutána a Ház a napirend előtti fölszólalást valamennyi kérelmezőnek megtagadta, következett a sürgős interpelláció.

Pozsgay Miklós Kiskőrös kettéválasztása dolgában interpellálta meg a belügyminisztert. Az interpellációt kiadták a miniszternek. Az ülés délután két órákor ért véget.

Halál — a más

menyasszonya miatt.

— Ongyilkos tanár. —

Távirati tudósítás.

Kanizsa jul. 20.

Magyar-Kanizsán tegnap szíven lőtte magát egy huszonnégy esztendőes ifju ember, a ki huszonnégy éves korára már karriert csinált, akinél szimpatikusabb áldozatot kereset szedett a szerelem. A szerencsétlen Kovács Zoltán budapesti tanítóképzési tanár. Most tette le a kintünetéssel a tanári vizsgát és a vizsga után képességeit azzal honorálta a tanári kar, hogy felterjesztették tanári kinevezésre. Szeptembertől kezdve kinevezett tanára lett a budapesti tanítóképzőnek. Kovács egyik kollégájába volt szerelmes s mert a leány tudára adta, hogy már másnak a menyasszonya, a szerencsétlen fiatalember elhatározta, hogy végez magával.

Az egyetemi évek alatt ismerkedett meg a leánnyal, aki vele együtt járt az egyetemi előadásokra. Az ismeretségből mélyebb barátság lett, tiszteletreméltó mély viszony, tiszta szerelem, amely azzal szokott végződni, hogy a kolléga, ha tekintélyes állást kap, nőül veszi a kollégáját. Kovács Zoltán is ezzel a szándékkal udvarolt a szép zentai szőke leánynak — S. Irénnek. S határtalan volt az öröme, amikor megkapta a tanári kinevezését.

— Meg fogok házasodni — mondta barátainak boldogan.

Június vége felé következett a vakáció, S. Irén bejelentette a barátjának, hogy hazautazik. S miután érezte, hogy ilyen rövid szóval nem bucsuzhatik a fiatalembertől, így szólt hozzá:

— Ne várjon rám, Zoltán. Hiábavaló. Én menyasszony vagyok.

Kovácsot ez a váratlan kijelentés módfelett lesújtotta. Napokig kerülte az embereket, végre a napokban kijelentette egyik barátjának:

— Julius 15-ig várok. Ha addig nem jön rendbe a dolgom, végzek magammal!

Néhány nap előtt hirtelen eltávozott a fővárosból. Elutazott Magyarokánizsára, azért Kanizsára, mert innen akarta megközelíteni Zentát. Egyenesen odautazni nem volt bátorsága. Tegnapelőtt aztán elutazott Zentára. Találkozott S. Irénnel, aki újlag kijelentette neki, hogy menyasszony. Kovács hazament Kanizsára és szíven lőtte magát.

Csávossy báró megmenekülése.

— Elmondja fogsága történetét. —

Távirati tudósítás.

Budapest július 20.

Csávossy Gyula báró, a kit *Hudovernig* dr. és társai bizonyítványa alapján e hónap tizennegyedikén ép elzárva a Niedermann-féle szanatóriumba csuktak, ma délelőtt megszabadult gyötrelmes rabságából. A torontálme gyei arvaszék ugyanis ügygondnokul kirendelte Véghe Lajos dr. nagybecskereki ügyvédet, aki ma reggel Budapestre érkezett, hogy az arvaszékától kapott fölhatalmazása alapján a botrányos ügyben belátása szerint intézkedjék. Véghe dr. fölkereste *Jendrassik* Ernő egyetemi professzort, aki ismételve kijelentette, hogy *Csávossy Gyula báró teljesen ép elméjű ember*. E véleménynyel a kezében a gondnok egyenesen a Niedermann-féle örültek házába ment s követelte, hogy a bárót nyomban bocsássák szabadon. Kérését az igazgatóság teljesítette s Csávossy Gyula báró a gondnok, továbbá leánya, *Rajacsich* báróné és ügyvédje, *Teller* Miksa dr. társaságában délelőtt tíz órákor automobilon elhagyta azt a helyet, a hol hat napot töltött izgalmas rabságban.

A bárót kívánsága szerint a Városmajorszanatóriumba vitték. Ott akarja kipihenni az utóbbi napok izgalmaikat, azután bobdai birtokára, onnét pedig hosszabb üdülésre *Reichenhalba* megy. A báró fővárosi tudósítónkat a Városmajorszanatóriumban fogadta.

Kertre nyíló emeleti szobában lakik s leánya, *Rajacsichné* báróné, aki bámulatos energiával küzdött apja megmentéséért, van mellette. A bárót az izgalmak szemmel láthatóan megviselték. Különösen az arcán látszik ennek nyoma, mely föltűnően sápadt. A beszéde, a kimerülése ellenére is, folyékony, szabatos, értelmes s a legnagyobb mértékben logikus. Az ember el sem tudja képzelni, milyen alapon lehetett ezt az embert örülnök nyilvánítani, akinek minden szava maga a józsátság.

— Körülbelül két vagy három héttel ezelőtt, pontosan nem emlékszem a napra, — így kezdte a báró elbeszélését, — este hat órákor sétált akartam tenni bobdai kastélyom parkjában. A mint leértem a halba, körülbelül nyolctíz lépésnyire tőlem három uri formájú embert láttam állani. Az egyik egyenesen oda lépett hozzám s bemutatkozott, hogy ő *Fuchs* Jakab budapesti házügynök. Azért jött, mondotta, hogy vámházkörüti házamat megvegye s rögtön egy millió koronát ígért érte.

— Nem kell nekem pénz, feleltem tréfásan van nekem, hála Istennek, annyi, hogy akár egy bankot is alapíthatnék. Az idegen azonban nem tágitott.

— Akkor talán szíves volna nekünk három-négyezer métermázsa búzát a terméséből eladni, folytatta, mert mi búzát is veszünk.

— Azzal sem szolgálhatok, feleltem, mert nekem rendez vevőm van, a ki a búzát megveszi.

— Ezzel sarkon fordultam s ott hagytam a három idegent. A leányomnak, aki velem volt, megjegyeztem, hogy nekem nagyon gyanus ezeknek az embereknek a viselkedése. Mint házügynökök mutatkoznak be, s mint gabonaügynökök távoznak. Később tudtam meg, hogy *Fuchs* Jakab ur voltaképpen *Fischer* Ignác dr., a két társa pedig *Hudovernig* és *Németh* dr.

volt, a kiknek véleménye alapján engem a szanatóriumba hurcoltak. E hónap 13-án Budapestre jöttem, hogy Elemér fiannak pappá való fölszentelésén jelen legyek. Még ágyban voltam, a mikor valósággal berontott hozzám. *Fischer-Fuchs* ur és a két társa.

— Hallottuk méltóságos ur, hogy Budapesten van, hát fölkerestük, hogy megalkudjunk a házra. Adok érte 1.200.000 koronát.

Ez tekintélyes összeg volt s én szóba álltam az ügynök-orrval, aki a tárgyalás során egyszerre csak rátért arra, hogy hallotta, hogy egyik-másik gyermekemmel bajom van: Kért, hogy beszéljek neki valamit a családi dolgomról. En kerekén visszautasítottam a bizalmaskodást s kikértém magamnak, hogy családi dolgomat firtassák. Majd ridegen kijelentettem nekik, hogy nem reflektálok többé becses jelenlétükre. A három ur köszönt és távozott. Tizennegyedikén este kiráncigáltak az ágyamból s automobilon a Niedermann-féle szanatóriumba hurcoltak. Nem akartam önt fásztani azzal, hogy mennyi aggodalmat állottam ki abban a bolondok számára föntartott intézetben, csak azt akarom még elmondani, hogy első látogatóim a szanatóriumban *Hudovernig* dr. és társai voltak. Még mindig az ügynök szerepét játszották.

— Eljöttünk automobilon — kezdte *Fischer-Fuchs*, hogy megmentjük a báró urat. Hallottuk, hogy elhurcolták a szállóból. Erre rögtön automobilon kaptunk s addig jártunk szanatóriumból szanatóriumba, amíg itt ráakadtunk.

— De mivel szolgáltam én rá ekkora földajósra, kérdeztem esodálkozva az ügynökknek vélt orvosoktól?

— Mivel minket egyedül az emberszeretet vezérel. Meg fogjuk szöktetni a báró urat mert nem tűrhetjük, hogy egy köztisztelőben álló férfival ily fölhaborító injuria történjék. Hogy azonban sikeres munkát végezhessünk, el kell mondania a báró urnak gyermekeivel való összejordulását egészen apróra. Mi ennek fejében biztosítjuk, hogy ki fogjuk ismét szabadítani, sőt ki fogjuk jární az udvarnál, amellyel összeköttetésünk van, hogy önt kártérítésképen a kiállott szenvedésekért *grófi rangra emeljük*.

En kijelentettem, hogy nem reflektálok semmiféle rangra, a mi pedig a gyermekeimmel való dolgomat illeti, hát az bizonyos, hogy egyik-másik gyermekem sok bánatot okozott, sőt pörrel is megtámadt. A három ur még tovább kérdezősködött, azután elbucszott, azzal, hogy másnap egy orvossal fognak visszatérni, a ki meg fog engem vizsgálni. Másnap csakugyan megjelent nálam egy orvos, a ki megvizsgált, kiterdezett mindenről, sőt számítani földványokat is adott, melyeket meg kellett fejtenem.

— Nos, doktor ur, kérdeztem tőle, mikor vége volt a vizsgálatnak, mikor szabadulok innét?

— Miattam, méltóságos uram, akár rögtön elhagyhatná ezt a helyet, szólt az orvos, a ki megígérte, hogy újra el fog jönni, de biz én többé nem láttam.

Igy beszélt el a báró elhurcolásának a körülményeit s hálásan emlékezett meg a miniszterelnokről s a sajtóról, mely személyes szabadsága ellen intézett merénylet ellen megvédte.

Id. Csávossy Gyula báró gondnokság alá helyezési ügyében a sajtóban napról-napra özönével jelennek meg olyan hírek és tényállítások, amelyek a valósággal mérő ellentétben állnak. Ezekkel szemben mi semmiféle polemikába nem bocsájtkozunk, mert a bíróság előtt folyamatban levő úgyról van szó és mert ezt tiltja egy az orvost, mint az ügyvédet kötelező diszkreció. Egyértelműleg tiltakozunk azonban azon rendszer ellen, hogy szenzációhajásásból bárki is valótlan tények közreadásával a közvéleményt helytelen irányban befolyásolni igyekezzék. *Hudovernig* Károly dr., *Tischer* Ignác dr., *Németh* Ödön dr. és *Polónyi* Dezső dr.

Apa, aki nem temeti a fiát.

— Drámai jelenetek az öngyilkos ügyvéd koporsójánál. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kolozsvár, július 20.

Porutiu Viktor nagyhirű kolozsvári ügyvéd sötét tragédiájáról beszámoltunk. A fiatal ügyvéd temetéséről kaptunk most hírt, mely izgalmas, rendkívüli részletekben bővelkedő aktus volt. Az utolsó pillanatig még úgy volt, hogy egyházi szertartás nélkül, a parochia cselédei fogják elhantolni a koporsót. Az apa, öreg dezméri esperes nagy szeretetével hatalmasabb volt a dogmához való szigoru ragaszkodás s csak a halott ügyvéd kolozsvári jóemberei tudták orvosi bizonyítvánnyal a kezükben meggyőzni arról, hogy fia nem lehetett normális elmeállapotban, mikor végzetes tettét elkövette. Erre egyezett csak bele abba, hogy gör. kath. rítus szerint folyjon le a végtisztesség.

A dezméri paplak egyik szobájába állították föl a ravatalt, régi egyházi szokás szerint át sem öltöztetve a halottat és ugyanabban a ruhában fektették a koporsóba, amely a tragikus esett alkalmával testét földte. Kék ruhában és sárga cipőben helyezték el a holttestet a koporsóba. Már a délelőtti folyamán sok koszuru borította el a ravatalt, bár a család már előre is mellőzni akart minden díszet.

(Pap nélküli végtisztesség.)

Tegnap estig teljes bizonytalanságban álltak Porutiu jóemberei arra nézve, hogy mikor és hogy fog lefolyni a temetés. Porutiu lelkész, az elhunyt ügyvéd édesapja azt üzentte ki a kolozsvári ügyvédi kamarának, amely teljes hivatalos apparátussal akarta megadni a végtisztességet az elhunyt kártársnak, hogy *nem fogadnak senkit a temetésen*. Gyászszertartás nem lesz, minden dísz nélkül hantolják el Porutiu Viktort. Kedden délután megásták már a parochia udvarán a sirt, ide akarta az agg lelkész béréseivel elhantoltatni fia koporsóját. Az volt az álláspontja, hogy a vallás parancsai szerint öngyilkos embert nem illet meg egyházi ceremónia. Tegnap este aztán Francu Amos dr., az Economul igazgatója, orvosi bizonyítványt vitt ki Dezmérre. A bizonyítvány tanúsága szerint Porutiu már napok óta *nem volt eszénél és elmezavarában* követte el az öngyilkosságot. Ugyanezt a bizonyítványt állította ki a kezelőorvos, Gespann dr. is. Kedden este még ennek dacára sem egyezett bele az egyházi temetés alkalmazásába az elhunyt édesapja s csak szerda délelőtti sikerült meggyőzni arról, hogy indokolatlan aggályoskodása. Ekkor már nem tudták a temetés legszükségesebb előkészületeit sem megtenni, nem nyomattak gyászjelentést, csak az Economul adott ki ügyvédje haláláról parte cédulát, sőt a család koszorukat sem rendelhetett.

(A gyászszertartás)

A ravatalnál még a gyászszertartás megkezdése előtt Tompos Ignác ügyvéd rövid beszédet mondott az ügyvédi kamara nevében s elhelyezte a kamara koszoruját. Innen a parochia udvarára vitték ki a ravatalt. Nagy tétlenséget hagytak körülötte üresen s közben a gyászoló közönség számára padokat állítottak föl. A ravatal előtt a család férfitagjai foglaltak helyet. Középen az ősz, fehérhajú lelkész, két oldalt az elhunyt két testvéröccse. Egy másik padon ketten is támogatták a minden pillanatban összeroskadni készülő édesanyját.

Mély csendben vette kezdetét a gyászszertartás. Három lelkész végezte a cerimóniát, Solomon marosludasi gör. kath. esperes, Hederianu patai esperes és Pap János zsuki lelkész. Hederianu mondott, illetve olvasott egyházi beszédet. Hosszu körmondatokban siratta el a reményteljes fiatal ügyvédet, akit nagy karriertől fosztott meg a halál. A parasztok kórházból hallgattak, csak refréknéül morogtak közbe:

— Isten bocsássa meg vétkeiket!

(Szót kér az apa.)

A következő jelenet megrázó és megrendítő volt alig fogja valamikor elfeledni egyetlen jelenlevőt. Mikor a lelkész elvégezte beszédét, elmondta a miatyánkot, roskadozó léptekkel oda-

lépett a paphoz az öreg Porutiu s jelezte, hogy beszélni akar. El-elesülő hangon mondta ezután:

— Híveim, nektek mondom ezeket a szavakat. Szegény, legkedvesebb fiamat egyházi szertartás nélkül akartam eltemetni. De igazat kellett adnom azoknak, akik azt mondták, hogy beszámíthatatlan állapotban követte el tettét. Negyven éve szolgálom az Istent ebben a faluban, soha nálam neki nem tetsző dolog nem történt s most éppen az én házamban esett meg a szerencsétlenség. Az utolsó percekig nem akartam ünnepies módon eltemettetni fiamat és azért előkészületeket sem tehettem meg, koszorút sem hozhattam. A koszoruk helyett tehát ime *leteszek az asztalra ötszáz forintot, az új templom építési-alapra.*

A pénz borítékban volt és a községi bíró azonnal átvette a község nevében. A falubeliek mormoló éneke mellett megindult erre a temetési menet. Elől a három lelkész haladt, a gyászoló nép a koporsót követte.

(Izgalmas jelenet.)

Ötven lépésre a paróchiától szokás szerint megállt az egészségügyelet Innen már csak pár lépésre van a temető kapuja. Eppen ide akartak befordulni a koporsót vivő emberek, mikor egy összetörődött anyóka furakodott a koporsóhoz és izgatott hangon kiabálni kezdett:

Ne könyvezzen senki, nem érdemli meg a halott.

Dühöngeni kezdett, mire erőszakkal távolították el.

Tudósítónk megtudta, hogy az asszonyt Moldován Ilonának hívják, kolozsvári háztulajdonos. Perben állott az Economullal s elérkeztek egy házát. Az intézettel szembeni gyűlöletét átvitte a jogtanácsosra s Porutiu-t a legképtelenebb rágalmaikkal illette az utóbbi időben. Beszéli, hogy mostanában megjelent egy kolozsvári román ember temetésénél s a sirba ezekkel a szavakkal dobott be egy rögtöt:

— Nesze, de vidd magaddal Porutiu-t!

Moldován Ilona ma egész nap kint volt Dezméren s a nép között izgatott ennek a történetnek a kiszínezésével. A temetést később már nem zavarhatta meg, mert nem engedték be a temetőbe.

Pérez nélküli házasság.

— Peresített völegényi váltó. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 21.

Vége a romantikának! E fölött sóhajtóznak minden rendű és rangú írók már évek óta. Megállapították hitelen, hogy a nimfák már elköltöztek s helyüket a házasságközvetítők és más prózai lények foglalták el. A házasságok ma már nem azért hiúsulnak meg, mert „a zordon spa kérelhetetlenül nem-et mondot”, hanem mert völegényről, esetleg a leendő örömapáról legnagyobb lelkiismeretességgel beszerzett „pontos és megbízható információ (kértek diszkrecióval kezelni)” nem volt megfelelő.

Meglátni és megszeretni őt, egy pillanat műve volt, de meglátni és feleségül venni őt, nahát azt még az állam törvényei sem engedik meg oly gyorsan, de meg a legkritikább eset, hogy valakinek az olyan sürgős lenne. Ily körülmények között az ugynevezett „partiek” tudvalevőleg „az utolsó pillanatban visszamennek”, a leány családja pedig „pechünk volt” harokfiáltás mellett újból elkezd a nemes egyszerűséggel férjhezadásnak elnevezett modern guerilla-harcot.

Az alábbi kis történet, melyet kevés nagyképűséggel modern mesének is lehetne elnevezni, szintén hasonlóan kezdődik, de a befejezése, talán éppen azért, mert a mese modern, eltér a sáblontól.

Múlt évben került Aradra egy fiatal mérnök, ki egy új vasutvonal építkezésénél volt alkalmazásban. A fiatalember azonkívül, hogy vasutat épített, szorgalmas látogatója volt a korszónak. A korszón látta meg mesének hősnőjét, egy ügynök leányát s mint már sejtetni lehet, a csinos leány

rögtön megtetszett neki Módját ejtette, hogy megismerkedjék vele s a regényírók szabályaihoz híven, hevesen udvarolni kezdett. Rövid idei udvarlás után hirtelen, minden átmenet nélkül, sőt mondatnok némileg meggondolatlanul völegénynyé alakult át: a szülőktől megkérte a leány kezét.

A tett annyiban volt meggondolatlan, hogy a szerelmes fiatalember teljesen megfélekedezett *Maltbus*-nak, a nagy nemzetgazdász főtételéről, mely szerint „pérez nélküli nincs házasság.” Csak utólag jött rá, hogy fizetése kevés egy család fenntartásához. Diszkrétén tapogatózni kezdett a családnál, hogy tulajdonképen van-e a menyasszonynak hozománya és ha igen, mennyi? Legnagyobb meglepetésére számításán és reményén felül a család azt felelte, hogy a lánynak *huszezer* koronája van. A felelet a fiatalembert módfelelt megnyugtatta.

Az ügy ezután rohamosan közeledett a kibontakozás felé, egyenes arányban az esküvő napjának közeledtével. Nehogy a völegény tulságosan meglepődjék s emiatt netán valami baja essék, a leendő anyós óvatosan és kiméletesen előkészítette arra, hogy a hozomány csak 10 000 korona lesz. Hősünk beletörődött ebbe is, csak azt kérte, hogy apróbb adóságai kifizetésére, lakásberendezésére meg hasonló kiadások fedezésére a 10.000 korona felét adják neki előre át. A család ezt nagylelkűen és szó nélkül megígérte s szintugy szó nélkül be nem tartotta. Ez feltűnt a völegénynek. A család azonban megnyugtatta: a pénz takarékkban van, a felmondási idő még nem telt el, szóval a pénzt még nem adhatják át. De, ha mindenáron pénzre van szükség, hát lehet azt is kapni. A legkönnyebb és legegyszerűbb dolog a világon: adjon a fiatalember egy 5000 koronás váltót, amelyet a lány szülei elhelyeznek valahol, s természetesen lejáratkor ők is fizetik ki.

Eddig a dolog a legnagyobb rendben volt. A bonyodalom csak ott kezdődött, hogy a váltót a család nem tudta elhelyezni s így a pénzt sem tudták átszolgáltatni a fiatalembernek. Tudvalevőleg az ilyesmi a legalkalmasabb arra, hogy a modern lírai szerelmeseket rózsás szerelmi álmaikból felébressze. A fiatalember ép oly gyorsan, mint a hogy szerelmes lett, kijózanodott s hirtelen váratlanul elutazott Aradról.

Mikor már biztos helyen érezte magát, levelet írt a majdnem apósának, s visszakérte a váltót. Levelére nem kapott választ. Kísérletét megismételte még néhányszor, de hiába. Azt hitte, hogy a szülők annyira neheztekné rá, hogy nem is akarnak vele szóba állni, ellenben a váltót biztos régen megsemmisítették. Ez a hit teljesen megnyugtatta s vigán élte a világát mindaddig, míg egy váltókeresetet nem kézbesíttek neki. *Ex-menyasszonyának apja beperelte azt az ötezerkoronás váltót, mely éppen azért, mert nem kaptak rá egy krajcárt se, oka volt a szakításnak.*

A fiatal mérnök a sommás végzés ellen kifogást adott be s azzal védekezik, hogy a váltó ellenértékét nem kapta meg. Az érdekes ügyben ma hallgatta ki a tanukat Heller Mór dr. kir. törvényszéki bíró. A per kimenetele nagyon kétséges, de vannak, akik azt mondják, hogy ha van a szegény hozomány nélküli lányoknak istene, akkor az alperest el fogják marasztalni.

SPORT.

+ „Az Aradi Testgyakorlók Körö” vasárnapi országos atletikai viadala iránt mindjobban fokozódik az érdeklődés. A verseny színvonalát emelni fogják az egyes számokra felajánlott tiszteletdíjak. Ezidőig Purgly László, a Nagyikindai Atletikai Klub küldte tiszteletdíjakat, ezenkívül a rendező egyesület is fog tiszteletdíjat valamely számra kiírni. A verseny az A. K. Török Gábor utcái sporttelepén lesz megtartva. Előfutatok d. u. 3 órákor kezdődnek, a verseny fél 4 órákor.

Fegyverrel őrzik Kintzig Bélát.

— Törvényt sértő vármegye. — Megfogadott karhatalom. — Zárt ajtók előtt Aradváros küldöttei. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 20.

Arad városának egy hivatalos küldöttsége ma azzal a bízhatatlan és izomoru hírrel érkezett haza, hogy az egyik magyar társ-törvényhatóság megtagadta egy olyan határozat végrehajtását, amelyet az aradvárosi törvényhatóság által alkotott, a főispán elnöklete alatt álló közjogi testület hozott és amely határozat szigorú törvényes formák betartása mellett a magyar országgyűlés által alkotott és a király által szentesített törvény alapján jött létre. Azt hisszük, hogy ez az eset egyedül és példátlanul áll a magyar közigazgatás történetében és valószínű, hogy még igen sok bonyodalomra fog okot adni és kemény következményekkel fog járni. Az a bizottság, amely a nem mindennapi visszautasításban részesült, Aradváros gyámügyi felelőviteli bizottságának kiküldöttjeiből állott.

Azt a végzést, amely alapján a küldöttség eljár, Urbán Iván főispán és Varjassy Lajos Aradváros árvaszékének elnöke írták alá. Ennek a bizottságnak az lett volna a feladata, hogy az elmebeteg Kintzig Bélát szanatóriumba szállítsa, de ebben, mint említettük megakadályozták és mikor Gömörvármegye alispán-helyettesét Formet Gyula dr.-t azíránt keresték meg, hogy az aradi közigazgatási bizottság határozatának végrehajtására fegyveres erőt bocsásson rendelkezésre, a legridegebb elutasításban részesültek.

(Az elmebeteg milliomos.)

Maguk az előzmények, amelyek ezt a közigazgatási konfliktust előidézték, rendkívül érdekesek. Lapunkban már több ízben foglalkoztunk Kintzig Béla ügyével. Megirtuk, hogy néhai Kintzig Ferenc özvegye jánosii (Gömör-megye) kastélyában hat év óta ápolják Konopnak urát, a többszörös milliomos Kintzig Bélát, aki gyógyíthatatlan elmebetegségben szenved. A nagy beteg gondnoka Kintzig Géza aradi nagybirtokos azonban nem találta megfelelőnek a jánosii kastélyt a beteg számára. Nem látta biztosítottnak gondnokoltja egészségét, mert sem megfelelő bánásmódban sem megfelelő ellátásban nem részesül. Arra kérte tehát Aradváros árvaszékét, hogy a beteget távolítsa elonnan és helyeztesse el szanatóriumban. Az árvaszék Kabdebó György dr., Issekutz László dr. és Kintzig Géza gondnokból álló bizottságot ki is küldte Jánosiba. A bizottság el is járt a megbízáshoz hiven és az árvaszékhez betérjlesztett jelentésében arról a véleményére adott kifejezést, hogy a tapasztaltak szerint Kintzig Béla egészsége a kastélyban tényleg veszélynek van kitéve és szanatóriumba való szállítása feltétlenül szükséges.

Az ügyben azonban hamarosan komplikációk merültek fel, mert özv. Kintzig Ferencné viszont dr. Moravcsik orvosprofesszor továbbá Gömörvármegye főorvosának és tiszteletbeli főorvosának véleménye alapján tiltakozott a beteg szanatóriumba való szállítása ellen és megfeleltette az aradi árvaszéknek azt a határozatát, amely kimondotta, hogy Kintzig Bélát szanatóriumba kell elhelyezni.

Az aradvárosi közigazgatási bizottság gyámügyi felelőviteli albizottsága július 7-én tartott ülésén, mint ismeretes, az árvaszék határozatát jóváhagyta és egyszersmint kimondta, hogy Kintzig Béla még karhatalom génybevitelével is eltávolítandó a jánosii kas-

télyből. Megkereste egyúttal Gömörvármegye alispáni hivatalát, hogy a szükséges karhatalmat bocsássa majd a beteg elszállítására kiküldendő bizottság rendelkezésére. Az árvaszék Joo Béla árvaszéki ülnököt, Kintzig Géza gondnokot dr. Issekutz László és dr. Kabdebó György orvosokból álló bizottságot küldte ki határozatának végrehajtására.

(„Egy névtelen jóakaró.”)

Hétfőn, e hó 16-án délután utazott el a bizottság Aradról és kedden reggel 7 órakor érkezett meg a jánosii állomásra, ahonnan megállás nélkül tovább utaztak Rimaszombatba, hogy az alispánnal érintkezése léphessenek. A jánosii állomáson azonban egy rendkívül érdekes és titokzatos epizód játszódott le. Az állomáson felszállott a kupéba egy ismeretlen ember, aki egy névtelen levelet kézbesített Joo Bélának, majd nyomtalanul eltűnt. A bizottság tagjai mindössze annyit tudtak meg a levél kézbesítőjéről, hogy az özv. Kintzig Ferencnének egy elboacsított alkalmazottja.

A névtelen levél tartalma nem kis meglepetéssel szolgált a bizottság tagjainak. A névtelen levélíró arról értesítette a bizottságot, hogy hiábavaló a fáradozásuk, mert elhatározott dolog, hogy Gömörvármegye megfogja tagadni a karhatalom kirendelését, a beteget pedig karhatalom nélkül lehetetlen lesz elszállítani. Elmondta a levélíró azt is, hogy az alispán, aki hajlandó lett volna a karhatalmat kirendelni, hirtelen szabadságra ment és így helyettese Formet Gyula dr. főjegyző fog intézkedni, akinek felsőbb helyről az az utasítása van, hogy ne legyen segítségére Aradváros árvaszékének. A levél aláírása mindössze ennyi volt: „Egy névtelen jóakaró.”

(Törvényt sért a főjegyző.)

A bizottság természetesen a levél tartalmának tudomásul vétele után is folytatta útját Rimaszombatba, ahol Joo Béla haladéktalanul jelentkezett az alispáni hivatalban. Itt aztán hamarosan meggyőződött arról, hogy a levél minden sora megfelel a valóságnak. Az alispán nem találta hivatalában az még vasárnap szabadságra ment a helyette Formet Gyula főjegyző fogadta az árvaszéki ülnököt.

Joo Béla felmutatta az aradi árvaszék valamint a gyámügyi felelőviteli albizottság határozatait, amelyek Kintzig Béla szanatóriumban való elhelyezését rendelik el, bemutatta továbbá azt a megbízást, amelyet a bizottság Arad városától kapott és amely arról szól, hogy a határozatot ha kell karhatalommal is hajtsa végre. A főjegyző kijelentette, hogy a határozatokat ő is megkapta és az egész ügyet ismeri, mire Joo Béla azt a kérését terjesztette elő, utasítsa a főjegyző a feledi főszolgabírói hivatalra, amelyhez közigazgatásilag Jánosii pusztá tartozik, hogy abban az esetben, ha karhatalomra volna szükség álljon a bizottság rendelkezésére. A főjegyző nyugodtan végighallgatta a kérelmet, majd a következő meglepő kijelentést tette:

— Nekem tudomásom van arról, hogy a véghatározatok ellen felülvizsgálati kérelem van beadva a magyar királyi belügyminiszterhez és addig, amíg a belügyminiszter nem dönt, a karhatalom kirendelését megtagadom.

A nem várt kijelentés meglepetéséből felocsudva az árvaszéki ülnök a törvényre hivatkozott, amely strikte elrendeli, hogy az egyik törvényhatóság nem bírálhatja felül a másik törvényhatóság határozatait, hanem ha annak végrehajtása iránt megkeresik, kötelessége segédkezést nyújtani. Meg akarta győzni a főjegyzőt arról, hogy eljárásával nemcsak a bizottságot és a megbízó Aradvárost sérti, hanem jelezte azt is, hogy állásfoglalása nagy

anyagi felelősséggel jár, aminek következményeit viselni tartozik.

— Nekem az teljesen mindegy — válaszolta a főjegyző. Utazzanak ki az urak Jánosiba. Ha kiadják a beteget szépszerével ám tessék elvinni, de én karhatalmat nem adok.

— Tehát kimegyünk — felelte Joo Béla — s ha karhatalomra lesz szükségünk ismét vissza fogunk jönni.

— Tessék. Szabad az út. De az én ajtómon hiába kopogtatnak az urak — volt a főjegyző lakonikus válasza.

(Sürgöny a miniszterelnökhöz.)

A főjegyző elutasító kijelentéseire Joo Béla azonnal sürgős táviratot küldött Khuen Hederváry gróf belügyminiszter címére. Ertesítette a minisztert a történetekről és sürgős intézkedést kért. Ugyancsak táviratot küldött Urbán Iván főispánnak is és kérte interveniáljon a belügyminiszternél, hogy a gömöri alispánt Aradváros határozatának respektálására kényszerítse. Miután válasz a miniszteriumból délutánig nem jött, elhatározta a küldöttség, hogy mégis kiutazik Jánosiba és megkísérli a beteg elszállítását. Kocsit is fogadtak, hogy mindjárt magukkal vihessék a beteget.

(Lélek az ajtón se be, se ki.)

A bizottság Jánosiba érkezve azonnal a kastély gazdasági udvarába hajtatott, amelyet egy kapu választ el a kastélytól. Itt a bizottság tagjait újabb meglepetés érte. A kapun, amely egyébként falécekből készült és amelyen keresztül be lehetett látni a kastélyhoz vezető fasorra, el volt torlaszolva. A rácsos kapu mögött keresztbe volt kifeszítve két erős vaslánc, amelyeket középen hatalmas lakat tartott össze. A kapu mindkét oldalán pedig silbak állott egy-egy felfegyverzett hajdu képeben.

A bizottság megdöbbenve állott a középkori módszer szerint elzárt kapu előtt, mikor megjelent özvegy Kintzig Ferencné Balázs nevű gazdatisztje. Joo felmutatta az árvaszéki és felelőviteli hatóság határozatait, továbbá Aradváros megbízását, hogy a határozatokat karhatalommal is hajtsák végre. Kérte a gazdatisztet, hogy nyisson ajtót.

A gazdatiszt özv. Kintzig Ferencné nevében kijelentette, hogy csak a karhatalomnak enged és felhívta a bizottságot a távozásra.

Joo Béla erre erélyes hangon fordult a gazdatiszthez:

— Felszólítom, hogy Kintzig Géza gondnok urat vezesse gondnokoltjához, Kintzig Bélához, mert törvényadta jogánál fogva akkor és annyiszor látogathatja meg gondnokoltját, amikor és ahányszor akarja.

— A felszólítást megtagadom és senkit a kastélyba be nem engedek.

(Hajthatatlan instanciák.)

Miután a bizottság látta, hogy karhatalom nélkül semmire se megy, visszatért Rimaszombatba és újból felkereste a főjegyzőt. Kihívták a közgyűlési teremből, ahol el volt foglaltva és újból hatni akartak rá, de hiába. Formet állhatatosan megmaradt álláspontja mellett és megtagadott minden segítséget.

A bizottság erre elutazott Budapestre, ahol a belügyminiszterium illetékes ügyosztályán igyekezett segítséget kapni. Itt azonban panaszára egy fogalmazó azt a feleletet adta, hogy a sürgöny megérkezett ugyan, de majd csak rendes hivatalos uton fognak intézkedni akkor, ha az ügy összes iratai fent lesznek az ügyosztályban.

(A megsértett város elégtételt kér!)

Igy természetesen eredmény nélkül tértek haza Aradra a kiküldöttek. Az ügy azonban

nem marad ennyiben. Az aradi árvaszék be fogja perelni Gömörvármegye alispáni hivatalát hiába tett ut költségeinek megtérítéséért, továbbá pedig valószínűleg panaszt fog tenni a belügyminiszternél, mert Gömörvármegye *tételes törvényben kifejezett parancs teljesítését minden elfogadható indok nélkül megtagadta* s ezzel nemcsak a törvényt sértette meg, hanem csorbát ejtett Arad város törvényhatóságának reputációján is.

Politikai párbaj.

— Désey Zoltánt megvágta Pályi Ede. —

Távirati tudósítás.

Budapest, júl. 20.

Az új obstrukciónak első párbaja volt a mai napon. Természetes és már idáig is hiányzó kellék volt ez: egyetlen obstrukció és politikai botrány sem tökéletes addig nálunk, amíg párbaj nem keletkezik belőle. És az is csak egészen természetes dolog, hogy a mai politikai párbaj szereplőinek egyike újságíró volt. Mindig újságírók állanak párbaj pisztoly és lovassági kard elé, ha a politikus uraknak „harcolni” tetszik.

A párbaj előmenyei ismeretesek. Désey Zoltán a koalíciós kormány volt államtitkárja nagyban dicsérte az obstrukciót a Ház keddi ülésén. Erről a beszédről és az államtitkár korábban elkeseredetten obstrukció ellenes Déseyről éles kritikát mondott a kormányparti „Budapesti Napló” szerkesztője Pályi Ede. Désey Zoltán sértőnek találta a kritikát és segédei Kállay Tamás és Bottlik István országgyűlési képviselők útján kért elégtételt. Pályi segédei Porteleky László és Farkas Pál országgyűlési képviselők voltak. Hosszas tárgyalás után állapították meg a megbízottak tegnap este a párbaj feltételeit: kétszeri golyóváltás pisztolylyal, utána kardpárbaj súlyos kardokkal végkimerülésig. A pisztolypárbaj terminusát délelőtt féltizenegy órában állapították meg; helye: az üllői-uti honvédszár laktanya. A kardpárbaj pontban féltizenkettőkor folyt le Fodor Károly vívóteremben.

A pisztolypárbajt Kállay Tamás vezette. Harminc lépés távolságról, öt-öt lépés avansszal, tűzelj! jeladásra egyszerre löttek a felek. Pályi is, Désey is, mindkétszer éltek a lővés jogával. Désey Zoltán célzott és mindkét alkalommal igénybe vette az öt lépés avansszót. Pályi nem célzott és avansz nélkül lőtt. Egyik lővés sem talált. A felek sértetlenek maradtak. Pályi Ede segédei szerint Désey második golyója a felük kabátját a bal combjánál surolta, úgy hogy nagy véletlenség és szerencse, hogy nem lett végzetéssé.

A kardpárbaj féltizenkettőkor folyt le. Ezt Porteleky László, az ismert vívóbajnok vezette. Háromszor csaptak össze a felek. Már az első összecsapásnál Pályi a mellén meg karcolta Déseyt. Nyomban folytatták a párbajt. A másik összecsapásnál Pályi egy csontig ható mély vágást mért Désey Zoltán bal homlokára. Az orvosok, Farkas László dr. és Paulikovics Elemér dr. megvizsgálták a sebet és elállították a vérzést. A segédek harképtelenség címén be akarták szüntetni a párbajt, de Désey Zoltán tiltakozott:

— Folytassuk! Nincs semmi baj!

A harmadik összecsapás rendkívül heves volt. Pályi Ede támadott, Désey kissé hátrált, mire Pályi a Désey kardját egy erős vágással leütötte, aztán a fejére sujtott. A kard a kóponya jobb oldalán lecsuszott és Désey fülét keresztbe metszette. A párbajt erre nyomban

beszűntették. Farkas László dr. kötözte be Désey sebesülését, amely eléggé súlyos. A felek kibékültek. Pályi Ede a párbaj után bement Désey Zoltánhoz és sajnálkozását fejezte ki a történetek fölött.

— Bocsásson meg, méltóságos uram, nagyon sajnálom, hogy így történt.

Désey Zoltán kezét nyujtott és mosolyogva válaszolt:

— Rendben van. Nekem mindössze egy aggodalmam volt és ez meg is maradt; meg kell kérdeznem: volt-e a támadásnak erkölcsi alapja, vagy tisztán politikai volt-e.

„Tisztán politikai!” — válaszolta Pályi.

— Rendben van! — szólt Désey.

Erre újra kezét fogták. Farkas Pált pedig nevetve megfenyegette Désey Zoltán:

— Vigyázzatok! Most a ti fületek következnek!

Augusztus közepén vetik ki a kereseti adót.

— A miniszter nem nevez ki új elnököt. —

Távirati tudósítás.

Budapest, július 20.

Megirtuk, hogy a harmadosztályú kereseti adókiivetésre kiküldött bizottság elnökének, Mülek Lajos dr.-nak elutazása miatt nem kezdhette meg július elején működését. Hat heti fordőzésre ment Mülek dr. és helyettesének Kristyóri Jánosnak egészségi állapota nem engedi meg, hogy a négy-öt hétig tartó kivetési tárgyalásokat vezesse.

Az aradi pénzügyigazgatóság még július hónap elején jelentette ezt a pénzügyminiszternek és javaslatot is tett neki. Alternatív ajánlata úgy szólt, hogy a miniszter vagy halassza el a tárgyalást Mülek dr. hazaérkezéskéig idejére vagy pedig nevezzen ki másik elnököt.

Válasz a felterjesztésekre a mai napig nem érkezett. Tekintettel arra, hogy az a bizonytalan állapot, mely az adókiivetések időpontja körül így keletkezett, igen sok érdekelt egész nyári programját boríthatja fel, az Aradi Közlöny megbizta fővárosi munkatársát, hogy járjon el a pénzügyminiszteriumban és tudja meg vajjon milyen elintézés nyer a pénzügyigazgatóság felterjesztése.

Ma azt telefonálja tudósítónk, hogy illetékes helyen nyert információk szerint a pénzügyminiszter nem fog új bizottsági elnököt kinevezni, hanem elhalasztja a bizottság munkálatait mindaddig, míg Mülek dr. Aradra vissza nem tér.

Értesülésünk szerint Mülek dr. augusztus hónap első harmadában fejezi be kuráját és így az adókiivetések augusztus tizedike és tizenötödike között kezdődhetnek csak meg.

A bizottság, tekintettel arra, hogy működését négy hét előtt aligha fejezheti be, nem a Kazinczy-utcai polgári iskolában, hanem a városházán tartja majd üléseit. Az anyakönyvi hivatal helyiségeit jelölik ki részére, mert az iskolában már szeptember elsején szükség lesz a tantermekre.

Az a felmerült hír, hogy az adókiivetés késleltetése a városi virilisták összeállításánál nagyobb zavarokat támaszt, úgy értendő, hogy legfeljebb egy-két esetben állhat elő az a helyzet, hogy valaki, noha adója megüti a cenzust, ez évben nem lesz felvehető a virilisek lajstromába. Illetékes helyen úgy informáltak bennünket, hogy Aradon alig van olyan adózó, aki csak harmadosztályú kereseti adójainak beszámításával válnék virilistává. Kilencvennyolc százaléka a viriliseknek ingatlanai után lesz tagja a törvényhatóságnak. Aki pedig kereseti adóját

és beszámíttatja az már a múlt évben is helyet foglalt a közgyűlésben és annak adóalapja nem változott. Bizonyítja ezt a múlt tapasztalata, amikor az ex-lex következtében nem lehetett adót kivetni és a legutolsó kivetés alapján összeállított lajstrom, alig tért el az új kivetés alapján készültől.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Péntek: Balkáni hercegnő, operette. Csányi Mátyás bucsuja.

Szombat: A király, bohózat. Zalay Margit bucsufelléptével.

Vasárnap délután: Az ezred apja, énekes bohózat. Vendrey és Tapolczay vendégfelléptével. Este: Sztrogoff Mihály utazása, látványosság. Vendrey és Tapolczay vendégfelléptével.

* Csányi Mátyás távozása. Holnap pénteken este a Balkáni hercegnő ben fog utoljára dirigálni Csányi Mátyás, az aradi Nemzeti Színház kiváló és nagy sikereket ért karmestere. A nagytehetségű karmester, aki egyben komponista is, a pécsi színházhoz szerződött le. A Balkáni hercegnőben előforduló kuplékat, amelyeket Rontay Boriska és Polgár Sándor énekelnek, szintén ő írta.

Távozása előtt ma a következő levelet intézte szerkesztőségünkhöz: Azt hiszem érdekelni fogja a szerkesztőséget, hogy most, amidőn elmegyek Aradról, megmondjam miért megyek el és miért hagyom itt az aradi közönséget, mely szeretetével engem kitüntetett és amelyet én a vidék első kulturális közönségének tartok. Igazgatóm Szendrey Mihály, kit én nemcsak kiváló direktornak és szemü művészembernek, hanem a művészeti világ egyik legnemesebb, legjobb emberének tartok, kitüntetett bizalmával és sok szép, művészi feladatot bízott reám. Nem volt azonban abban a helyzetben, hogy azt az időt, amit én még a vidéken el akarok tölteni, kellő mértékben anyagiilag is honorálja. Legnagyobb művészeti sikeremet azonban operám színrehozását és annak sikerét neki köszönhetem, mert az ő finom lelke megérezte azt, hogy egy magyar zeneszerzőt istápolni kell és előadásához jutatta a magyar királyi Operaházban mellőzött műveimet. Mivel erős kilátásaim vannak, hogy egy éven belül a főváros egyik műintézetében helyet foglalhatok, csak egy éves szerződést fogadtam el Pécsen, a hová azonban szintén szép zenei törekvésekkel és tervekkel indulok. Hadd szóljak egypár szót az aradi közönségről. Az aradi közönség lelkes, hozzáértő és a művészet Aradon — közszükséglet. A filharmoniai hangversenyek, a daletélyek, az opera-előadások közönsége Budapest vagy Bécs publikumával felveszi a versenyt hozzáértés és kitartás tekintetében. Ezt a közönséget sehol a vidéken nem találok meg és ettől a közönségtől fáj a bucsuzás. De ígérem azt, hogyha az isten valamire segít és valami szépet fogok alkotni, az aradi közönség lesz az első, melynek azt be fogom mutatni. Köszönetet mondva az érdemtelenséget, fogadja a szerkesztőség őszinte nagyrabecsülésem nyilvánítását. Arad, 1911. július 20. Csányi Mátyás.

* Zalay Margit bucsufellépte. Az aradi színházgárda egyik legszimpatikusabb, tehetséges nőtagja bucsuzik el szombaton este attól a közönségtől, amelynek hat éven keresztül kedvence volt. Mindenki sajnálattal veszi tudomásul az ambiciózus művésznő távozását és a viszontlátásig bucsuzik el tőle. Zalay Margit főnyes repertoárjának egyik legjobb alakításában, a Király című vígjáték színésznő szerepében bucsuzik az aradiaktól. Pécsre szölitja a szerződése és jó hírre már annyira megelégedte, hogy az ottani közönség már türelmetlenül várja a művésznőt, akiről olyan sok szépet hallott. A budapesti Vigaszínháznak jelenleg Aradon vendégszereplő két kimagasló tagja a legnagyobb örömmel, a Zalay iránti tiszteletből, szívesen vállalkozott arra, — hogy a bucsuzás minél impozánsabb és nagyszerűbb legyen — hogy a Királyban föllépjenek. De mozgalom indult meg a közönség részéről is, amely ünneplésben és meleg óvációban fogja részesíteni a távozó művésznőt.

* Az ezred apja — délután. Vasárnap délután a Nyári Szinkörben Vendrey Ferenc és Tapolczay Dezső vendégfellelépével „Az ezred apja” kerül színpadra. A nagyhatású vigjáték, amely alig néhány napja, hogy a bemutatóon óriási sikert aratott, tele van a legkacagtatóbb ötletekkel és helyzet-komikumokkal. A közönség ki nem fogja a nevetésből, mert a darabban egymást érik a szellemesnél-szellemebb kijelentések, kuplék és táncok. — Este Strogoff Mihály kerül színpadra ugyancsak Vendrey és Tapolczay közreműködésével.

* Csak még egy napig látható az Apollóban az a szenzációs amerikai képsorozat, amelyhez fogható eddig nem produkáltak a moziszínházak. Az amerikai élet minden különösségével nyilatkozik meg ezekben a csodás képekben. Autmobilok száguldoznak örült sebességgel s a cowboyok lovasapatának merész vágatásában is gyönyörködhet a néző. Szóval, ami csak izgatóvá és érdekesítővé tudja tenni a közönség előtt a mozgóképeket, azokat mind megtaláljuk a gyönyörű amerikai drámákban. Minek soroljuk fel egyenként a képeket, amikor ugysem tudjuk kiválasztani közülük azokat, amelyekről nem volna érdemes írni. A műsor valamennyi száma sláger s mindegyikben bőven van érdekesítő meseszöveg, megkapó miljő és ragyogó ötletesség. Figyelmebe ajánljuk a közönségnek azt a körülményt, hogy az amerikai műsort pénteken mutatja be utoljára az Apolló színház. 177

* Villamos haláltánc. Eseményszámba megy az Uránia-színház tudományos látványossága. Szakemberek és laikusok egyforma érdeklődéssel és ámulattal látták Bodie dr. hihetetlen tetsző villamos producióit. Nem túlzás, ha vérfagyasztónak mondjuk ezeket a mutatványokat. Például a tanár Elektra nevű médiumának elaltatása után olyan nagyfokú villamos áramot bocsájt a doktor a nő testébe, amelytől az amerikai kivégzéseknél halva marad a delikvens. Leírás adni még megközelítőleg is alig adhatunk arról a hatásról, melyet ezek a csodával határos villamos mutatványok tesznek a nézőre. A megdöbbenést nyomon követi a mélyregecs csodálat, a természet erőinek eme szuverén kezelése felett, ahogy azt Bodie dr. cselekszi, aztán következik valami forrongó érzés, melytől képtelenek vagyunk szabadulni egész a produkció végétől. 175

Leleplezett sipisták.

— Nyolcezer korona nyereség egy óra alatt. —

Távirati tudósítás.

Temesvár, július 20.

Egy dult arcú férfi rohant le tegnap reggel hat óra tájban a temesvári Royal-szálló egyik első emeleti szobájából és a legközelebbi rendőrszemhez szaladt. Izgatott hangon mondta el a rendőrnök, hogy a Royal-szálló egyik emeleti szobájában nagy bazarjáték folyt az éjjel és őt, valamint egy társát sipisták kifosztották. A rendőr kérdésre elmondotta a sápadt arcú férfi, hogy Hirsch János a neve és Budapesten kereskedő; a társa, aki szintén áldozatul esett, Lukács Pál ugyancsak fővárosi kereskedő.

A rövid párbeszéd után a rendőr Hirsch társaságában felsietett a Royal-szállóba és az első emeletre érve, egy férfi állott az egyik ajtó előtt. Ez volt Lukács. A szoba ajtaja be volt zárva és belülről teljes erővel ütötték-verték az ajtót. A csapdába került két sipista volt a szobában, akikre Lukács rázarta az ajtót, míg társa rendőrré ment.

Az egyik sipista egy harmincöt év körüli fekete bajuszu, ravasz tekintetű férfi, aki Román Mironnak mondta magát és Versecen ügynök. A másik egy harminc évesnek látszó fiatalember, aki az utóbbi hónapokban tünt fel Temesvárott és az intelligens megjelenésű ember gyakran volt látható a korszón, kávéházakban. Ez a veszedelmes ember Groszmann Endre, zombolyai illetőségű foglalkozás nélküli egyén, aki régebben jobb napokat látott; apja gazdag ember volt, s maga több ezer forintot örökölt, de rövidesen nyakára hágott vagyonának és azóta bűnös üzelmekkel, apró szélhámoskodásokkal, legutóbb pedig hamis kártyázással tartotta magát a felszínen.

A sipisták egyik ismert fogása az, hogy jelzett, úgynevezett cinkelt kártyákkal fosztják ki áldozataikat. A kártyák hátlapján különböző jelzések vannak, apró tüszurások, vékony hajszálvonalak, alig látható festékpontok, amelyek eltűnnek a kártya festett hátlapjának cirádái között. Csak a gyakorlott szemű és finom tapintatú sipista ismeri ezeket a jelzéseket és rögtön tudja a hátlapjáról, hogy milyen kártya van a kezében. A gyakorlat révén azután könnyen bánnak ezekkel a preparált kártyákkal és feltűnés nélkül operálhatnak. Azok a kártyák, amelyekkel Román—Groszmann dolgoztak, festékpontokkal voltak megjelölve és az egész csomag kitűnően volt preparálva.

A rendőrség kutatást tartott Romának a Royal-szállóban levő lakásán és ott egy bördömben négy csomag francia kártyát találtak; ezek közül kettő már preparálva volt. A kérdéses éjszaka, amikor a két ügynököt kifosztották, ilyen preparált kártyákkal játszottak és pedig a maktól járt Rövid egy óra alatt nyolcezer koronát nyertek el áldozataiktól.

Mikes Gábor dr. kapitány ma egész délután folytatta a sipisták kihallgatását. Mindketten beismerték, hogy hamiskártyások és hogy már hosszuidő óta üzük ezt a jövedelmező foglalkozást.

Lőtéren agyonlőtt

aradi huszár.

— Gottesmann Ernő huszárkapitány elbeszélése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 20.

Az aradi helyőrségnek véres szenzációt hozott a mai nap. Ámbár katonáknál egy emberélet nem jelent nagyon sokat, mégis izgalmat keltett az a hír, hogy a huszárok mai éles lögyakorlatinál egy közhuszár halálosan megsérült és a sebesülésbe rövid szenvedés után belehalt. Miután a baleset a városi mentők is kivonultak, az esetnek hamarosan híre ment a polgárság körében is, ahol különféle verziókban kommentálták Várad József közhuszár halálának körülményeit. Beszéltek arról, hogy az aradi katonai elemi lőtéren már hosszabb idő óta rosszak, gyengék, a golyófogó kavicstöltések és az éles, hatalmas kezdő sebességű Mannlicher fegyver lövege áthatolhat rajtuk. Mások nézete szerint a szerencsétlenül járt huszár „zieler” lehetett, akinek az a kötelessége, hogy céltáblául szolgáló papirfigurákon — a „sajbákon”, mint a kemény szavú magyar katona mondja — megmutassa a golyó találási pontját. Várad azután olyan ügyetlenül és gondatlanul járt volna el, hogy a védelmére szolgáló golyófogó mögül elbukkanva a lövegek elé került és életével fizetett vigyázatlanágáért.

A szerencsétlenség azonban nem így történt. Nem Várad vigyázatlanága, nem a golyófogó gyöngesége okozta a huszár halálát. Olyan baleset történt itt, amelyre azt szokás mondani, ha civil emberek között fordul elő, hogy a „fegyverhez nem értő ember vigyázatlanága” okozta. Minthogy azonban a katona, a huszár csak igazán ért a fegyverhez, majdnem gunyolódásnak számítana a szerencsétlenség ilyen megjelölése.

Közhuszár Várad József halálának a valóság története ugyanis a következő: Ma délután a 12. huszárezred továbbszolgáló altisztjei lőháton vonultak ki a lőtérre. A tegnapi parancsban kiirt „Beschaefitigung” ismétlődő pisztollyal történő éles lögyakorlatokat rendelt el a mai napra. Az altisztek reggel nyolc óra előtt teljes felszereléssel szálltak nyeregbe és Köhler Ernő huszárhadnagy vezetésével vonultak ki a lőtérre. A huszárok rendesen nem a lőtéren lőnek élessel, mert a golyófogók közötti terület nem elég tágas a galoppban vagy éppen marsmarsban lovaglásra. Kiviszik a lőtérrel a céli-

figurákat a gyakorlóterre és ott folyik az éles lövés. Ezuttal azonban a kis számú altisztek a lőtéren maradtak.

Már jó félórája tartott a gyakorlat és délután fél 10 órára járt az idő, amikor megtörtént a szerencsétlenség. Az egyik altiszt Spirnyák Ferenc ötödik századbeli szakaszvezető a revolverében maradt élestöltést akarta kivenni lőháton ülve. Evvel bibelődött, amikor elébe toppant egy közhuszár: Várad József. Váradnak tulajdonképpen semmi dolga nem volt a gyakorlaton. Gottesmann Ernő századosnak a lovása volt Várad és a százados, aki a gyakorlat vezetésére kilovagolt, csak azért kísérte ki, hogy szükség esetén fogja Gottesmann lovát. Spirnyák szakaszvezető lova ugrált, ficánkolt és Várad le akarta csendesíteni a szilaj paripát. Abban a pillanatban dörent a szakaszvezető pisztolya és a golyó a ló fülét horzsolva Várad mellébe furódott. A közhuszár hangos jalkiáltással összeesett és mielőtt orvosi segélyben részesülhetett volna, rövid szenvedés után meghalt.

A katonáknál kétségtelenül ritka balesetről a gyakorlatot vezető Gottesmann Ernő százados munkatársunk előtt szíves készséggel a következőket jelentette ki. Épen az ezredirodában készítette a jelentést a történetéről.

— A baleset a katonai lőtéren történt. A továbbszolgáló altisztek lőtek élessel ismétlődő pisztolyból ötven lépésnyire levő céltáblákra. A parancs értelmében az altisztek egyenként fellovagoltak a lövési vonásra és a golyófogónál felállított céltáblák előtt végiglovagolva kilőtték pisztolyukat, azután pedig visszatértek a másik golyófogóhoz, ahol fölálltak. Így végezte a gyakorlatot Spirnyák szakaszvezető is. Mint több társának, úgy Spirnyáknak is maradt a pisztolyában éles golyó, amelyet nem volt ideje már a céltáblák előtt kilőni. Amikor tehát visszatért a lövéstől, fölnyitotta a pisztolyt és kiakarta venni a beemmaradt golyót a revolver dobjából. Lován közben kirugott, ficánkolni kezdett. Ennek a láttára lépett oda lovászom, Várad József és zabot akart adni a nyugtalan lónak.

— Váradnak semmi dolga nem volt a gyakorlaton. Miután a gyakorlatot én vezettem, én vittem őt magammal, hogy tartsa a lovamat, ha leszállnék. A közhuszár a lövés alatt a második golyófogó mögött állt, ahová a lövést elvégző altisztek visszatértek. Innen, a golyófogó háta mögül lépett ki az egyik nyíláson keresztül. Ezek a nyílások a lövedék számára valók. A szakaszvezető pisztolya éppen abban a percben sült el, amikor Várad a ló fejénél állt. A golyó átment a ló egyik fülén és felülről-lefelé haladó irányban keresztülfurta a huszár mellét.

— A jalkiáltásokra Köhler hadnagygyal rögtön megállítottam a gyakorlatot. Várad a földön feküdt, mellén vérzett és erősen nyögött. A lőtéren mindig van sanitátskatona, most is volt és azonnal ellátta ideiglenes kötéssel a sebesültet. Értesítettük a városi mentőket is, azonfelül természetesen Gregorius Mátyas dr. ezredorvost. Mire azonban a mentők megérkeztek Várad már agonizált. Husz pernyi szenvedés után meghalt.

— A halálesetről most tesztek írásbeli jelentést az elmondottak értelmében a katonai állomásparancsnoksághoz. A hadbírásgot már telefonon értesítettem. A többi az ő dolguk lesz. A gyakorlatozást persze azután befejeztük.

A pécskai uti kaszárnyában egyébiránt minden csendes. Az istállóban levő átlőtt fülű ló az egyedüli, ami a szerencsétlenségre emlékezett. És természetesen a szerencsétlenség okozója: Spirnyák szakaszvezető. Spirnyák

továbbra is századánál van és szolgálatot teljesít. Munkatársunk előtt a lehangoltnak, kedvetlennek látszó derék legény ennyit mondhatott a történetekről:

— Magam sem értem, hogy eshetett meg. Ki akartam venni a revolveremben maradt éles lövedéket. Ez egészen könnyű dolog és baj nélkül ment volna most is, csak hogy a lovam megugrott, ide-oda dobált. Így rándulhatott meg a kezemben a revolver... És a szerencsétlen Váradi, akit egy pillanattal előbb még nem is láttam, éppen akkor jött oda tenyerében a sabbal. Nagyon sajnálom...

Többet nem mondhatott Spirnyák, mert az ő tisztú parancsszó hívta.

A szerencsétlenül járt közhuszár holttestét a lőtérrel beszállították a várba, ahonnan szombaton temetik el katonai pompával. A katonai pompájú temetés: ez az egyedüli és az utolsó, ami Váradi Józsefnek még ezen a földön kijár.

HIREK.

Főnyeremény hipnotizálással.

— Letartóztatott milliomos. —

Távirati tudósítás.

London, július 20.

Londonból jelentik: Tizennyolc esztendővel ezelőtt letelepedett Londonból egy Oflanagan Lajos nevű ember, aki mint tőkepenész, nyugodt életet élt mostanáig, ma pedig vizsgálati fogságban van egy régi bűnéért.

Oflanagan azelőtt Dublinban lakott s nem volt semmi foglalkozása sem. Mint bűvész és hipnotizáló előadásokat tartott, de nagyon csekély jövedelme volt, alig tudott megélni. Tudták róla, hogy nem tartozik a legbecsületesebb emberek közé, hogy csal és lopott, de biztosan senki sem tudott és nem is tett ellene feljelentést senki.

Egyeszer aztán 1892-ben, megnyerte Dublin város sorsjátékának két milliós főnyereményét. A főnyeremény gazdag emberré tette s egy év múlva otthagya Dublint és Londonba költözött. Mivel csendesen, visszavonultan élt, semmivel sem keltett feltűnést, nem törődött vele senki.

Dublin városának egyik tisztviselője megjelent a minap Londonban és elment a rendőrségre. Elmondta, hogy Oflanagan csalárd módon jutott a főnyereményhez. A huzás előtt való napon magához csalta a tisztviselőt, akitől tudta, hogy a számokat ő fogja az urnából kihuzni s hipnózis és gondolatátvitel útján arra kényszerítette, hogy az ő sorsjegyének a számát huzza ki. A tisztviselő aztán a hipnózis hatása alatt valóban a szuggesztív számot huzta ki, így jutott Oflanagan a főnyereményhez.

A rendőrség erre a szinte hihetetlen följelentésre megidézte Oflaganant, aki egyideig tagadott, de aztán megvallotta a bűnét. A bíróság megindította ellene a büntető eljárást csak azért, hogy a bűnét megállapítsák és a bűntudatát megsemmisítsék. A bíróság a huzást vizsgálta és megállapította, hogy a huzás valóban a tisztviselőtől származott. A bíróság a huzást vizsgálta és megállapította, hogy a huzás valóban a tisztviselőtől származott.

— A hajor hercegrégens állapota. Münchenből jelentik: A Hohensvángauban tartózkodó hercegrégens állapota még mindig nagyon komoly. A herceg minduntalan elájul és legújabbán bémulás tünetei mutatkoznak. Így megtörténik, hogy a kezét nem tudja a zsebéből kivenni. Tegnap este erősen megdagadt a lába. Orvosi jelentést nem adnak ki.

— Az osztrák miniszterelnök Budapesten. Bécsből jelentik: Gautsch báró miniszterelnök legközelebb Budapestre jön, hogy Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt meglátogassa és több magyar miniszter látogatását viszonzozza.

Tekintettel a Reichsrath nyári tanácskozásaira, Gautsch báró valószínűleg augusztus hónapban keresi fel a magyar fővárost.

— Ifj. Tisza István gr. Gesztre utazott. Nagyváradról jelentik: Ifj. Tisza István gróf állapotában a gondos orvosi kezelés és édesanyja szerető ápolása folytán oly örömdetes javulás állott be, hogy tegnap már az ágyat is elhagyhatta és kiülhetett a folyosóra, ahol a nap folyamán a Vilmos huszárezred tisztjei és a vármegye notabilitásai közül számosan látogatták meg. Az orvosi konzilium alapján, mely megállapította, hogy a fiatal gróf a biztató és teljes gyógyulás útján halad, a család elhatározta, hogy ifj. Tisza István gróf ma délután négy órakor édesanyja társaságában kiutazik Gesztre és a reconvalescencia idejét ott fogja tölteni. Tisza István gróf ugyancsak ma utazik le Budapestre Gesztre és fiával Nagyszalontán fog találkozni. Néhány nap múlva remélhetőleg teljesen helyreáll a fiatal gróf egészsége. A katonai szolgálatra azonban ezúttal nem tér vissza, hanem Jankovick Károly őrnagy engedélyével szüleivel együtt négy heti pihenőre Pöstyénföldre utazik. Hogy milyen általános részvét és érdeklődés nyilvánult meg ország-szerte ifj. Tisza István gróf hogyléte iránt, annak bizonyossága, hogy a tegnapi nap folyamán is özönével érkeztek a Széchenyi-utcai Tisza kúriára a beteg hogyléte iránt tudakozódó táviratok, amelyekre már maga ifj. Tisza István gróf küldhette el a köszönő és megnyugtató válaszokat.

— Aradi lobogó a kivándorlótaknak. Hangelatot keltő, a kivándorlók érzésvilágára élénken jellemző dísz tárgyat szemléltettek ma az aradi korzón járó-kelők. Szép, művészi kivitelű zászló ez, a mely Aradon készült az amerikai magyarok számára. Az Egyesült államokban levő magyar egyesületek egyike, a Verhovay betegsegítő egyesület hazleton-i fiókja megkereste az Aradi Kereskedők Körét, hogy készítsen részükre nemzeti zászlót, hogy a ki az idegenben meghal, legalább a hazában készült lobogó alatt temessék el. Erre a célra össze is gyűjtöttek 100 dollárt s azt megküldték Varjassy Lajos polgármester kezébe. Az Aradi Kereskedők Köre megbízásából Glück Dezső kézimunka-műhelye pazar díszszel és művészi gondallal készítette el a lobogót. Nemzeti színű selyemből készült, gazdag arany himnuszszel. Egyik oldalán a magyar nemzeti címer, a másik oldalán — az amerikai magyarok kívánsága szerint — Magyarország Patronája, a melyet Balla Frigyes, a jeles aradi művész festett a zászló selymére finom tökéletességgel, plasztikus kidolgozásban. A zászló, a mely Glück Dezső kirakatában látható, — egyben még hiányos: a zászlórud hiányzik, a melynek elkészítésére az amerikaiak az aradi iparos ifjak egyesületét kérték föl, de az időközben megszűnt. Ha csak valakinek áldozatkészsége a lobogóhoz a rudat meg nem szerzi, a zászlót valószínűleg rud nélkül fogják folatolni és az amerikaiak számára kiküldeni.

— Schratt Katalin fia báró. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király június 14-én kelt legfelsőbb rendeletével ittebei Kiss Antalnak a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozta. Az új báró Schratt Katalin ismert bécsi színész és ittebei Kiss Miklós fia.

— Népgyűlések. Budapestre jelentik: A szociálisták ma este tizennégy helyen népgyűlést tartottak a katonai javaslatok ellen és az általános választójog mellett. A gyűléseken, melyek rendben folytak le, határozatot nem hoztak.

— A kár Kecskeméten. Kecskemétről jelentik: A földrengés által rendes foglalkozásában megzavart lakosság csak lassan és nehezen tér vissza a rendes kerékvágásba. Igen sokan, különösen üzlettulajdonosok, gyümölcskereskedők, nagy kárt szenvedtek, utóbbiak az által, hogy az idegen gyümölcsnagykereskedők, félve a folytonos földrengésektől, elutaztak a városból és csak kevés üzletet kötöttek a kecskemétiakkal. Igen sokan szorúlnak segítségre és tömegesen tolongnak a segítő iroda körül. Egyelőre csak jegyzékbe veszik őket és csak hónapok múlva oszthatják ki a segítséget, ami nagy zugolódásra ad okot. A negyedik hadtest parancsnoksága által küldött katonai sátrak megérkeztek, de kevésnek bizonyultak, mert csak harminc embert fogadhatnak be s eddig száznegyven család kért sátrat. A törvényhatóság szombaton közgyűlést tart a városházának kitakarított nagytermében s a közgyűlés fő tárgya a földrengés által okozott kár kimutatása lesz. A város naponként több ajánlatot kap pénzkölcsönök ügyében, így többek közt ma egy francia bankház 31 millió koronát ajánlott föl 3 százalékos kamatra. — A képviselőház tudvalevően elhatározta, hogy a kecskeméti földrengés kárvallottjai javára a képviselők tiszteletdíjának egy napra eső részét följánlja. Berzeviczy Albert elnök e határozat értelmében tegnap a képviselők egy napra eső tiszteletdíjának megfelelő összeget elküldte Kada Elek kecskeméti polgármesternek.

Kecskemétről jelentik: A városban most József főherceg látogatását várják, aki hirtelen autóbilon fog a városba érkezni. A kecskeméti honvédpárancsnokság már minden előkészületet megtett a Főherceg fogadására. A városban egyébiránt serényen folyik a munka. Ma már hozzáfogtak a városháza két megrongált tornyának a lebontásához. A negyedik hadtest parancsnoksága ma visszarendelte a Kecskeméten levő utászászlóaljat és helyére kombinált utászcsapatot rendelt ki. Azt azonban nem engedte meg a parancsnokság, hogy a 38. gyalogezred közbiztonsági szolgálatot végezzen s azért Kada Elek polgármester megfelelő számú csendőrség kirendelését kérte. A kárvallottak felszegélyezésére a mai napig 183080 korona gyűlt be.

— Diplomata kerestetik! Az olasz lapokban egy furcsa és kedves hír jelent meg. Diplomata keres a kormány a buenos-ayresi követséghez. Diplomata könnyen akad mindenütt. Nagy nyelvtudás, választékos modor a kvalifikációja s a beszédnek az a kacskaringós és sikos művészete, amelyet a legnagyobb diplomata, Talleyrand említ s abban áll, hogy a szavakkal ügyesen eltakarjuk a gondolatot. Csak hogy erre a diplomáciai állásra más, sokkal súlyosabb kvalifikáció is kell: a pénz. Az argentinai drágaság miatt milliomosnak kell lennie annak, aki ott az olasz kormányt méltóan képviselhesse. Ez a diplomata nem reflektálhat a fizetésemelésre és a reprezentációs költségeket, amelyek egy vagyona rugnak, a saját erszényéből kell fedeznie. Eddig még nem sikerült ilyen pénz-diplomata fogni. Ki megy Argentínába és ki lesz diplomata, akinek milliói vannak?

— Három milliós hagyomány. Pétervárról jelentik: Ezelőtt néhány nappal meghalt Odeszében Szubomlinov birodalmi tanácsos nőtestvére, aki három millió rubelt hagyományozott egy agronómiai intézet felállítására.

— Katonák halasata. Berlinből jelentik: A sverini gyakorlótéren egy géppuska lovai megbokrosodtak és a katonák közé rontottak. Négy katona súlyosan, tíz könnyebben sérült meg.

— Főszállás a Szacellary díjért. Budapest-ról telefonálja tudósítónk. Prodán Guidó magyar aviatikus saját konstrukcióju gépevel ma délután főlészált a rákosi repülőtéren, hogy versenyezzen az 500 koronás Szacellary díjért, amely magyar gépekkel való repülésre van kitűzve. Prodán már 200 méter magasra emelkedett, amikor a gép szerkezetében hiba esett és a gépe megbillent. Leszállást kísérelt meg de meglehetősen magasról lezuhant. A gép összetörtött, de Prodán sértetlen maradt.

— A kolera. Marseilleból jelentik: Bár az egészségügyi viszonyok általában normálisak, négy elszigetelt koleraesetet konstataáltak. Marseilleban több mint két nap óta nem történt új megbetegedés. A hatóság minden óvintézkedést megtett. — Newyorkból jelentik: A vesztégzárásokat befogadó szigeten egy új koleraszerű megbetegedés történt. Az a bakteriológiai megállapítás, hogy a hatszáz bevándorló között öt bacillusthordó van, a legnagyobb óvintézkedéseket megtették. Az állam törvényhozási testületéhez javaslatot nyújtottak be, hogy a bevándorlást a kolera-veszedelem elmulasztásáig tiltsa meg.

Debreceből jelentik: Hajduegyek községben egy Kramer Anna nevű leány kolera-gyanus tünetek közt meghalt. Az alispán intézkedésére Losonczy megyei főorvos kiutazott a helyszínére s a szükséges óvrendszabályokat foganatosította. Hogy mi okozta a leány halálát, azt csak a boncolás, illetve a bélrészeknek vegyi vizsgálata fogja kideríteni.

— Égő erdő. Selmecbányáról jelentik: Modrisbánya mellett az állam tulajdonát képező erdőségek tegnap délután négy óra óta lángokban állanak. A selmecbányai és a környéki tűzoltóságok kivonultak, de a tüzet nem sikerült eloltani, sőt az mindjobban terjed. Emberéletben nem esett kár.

— Rampolla unokaöccsét letartóztatták. Rómából jelentik: Campobello herceget, Rampolla kardinálisnak unokaöccsét Génuában letartóztatták, mert hirtelen elúnt és szállószámláját nem fizette ki. Vele együtt letartóztatták Ventivoli grófnét, akit azonban később szabadon bocsátottak.

— Az utasok tolvajai. A felsőmagyarországi vasúti vonalakon az utóbbi időben igen sok utast kifosztottak. A mind sürűbben ismétlődő följelentésekre a rendőrség detektívjei szállották meg ezeket a vasúti vonalakat és négy zseb-tolvajt el is fogtak. A letartóztatott emberek Surányi József, Fid Mihály, Hängler Károly és Gross Herman. Valamennyinek rovott múltja van.

— Petőfi-estély a Kossuth asztaltársaságban. Hagyományosan ünnepli ez a társaság a nemzet nagyjainak emlékét és tartja ébren a nemzeti história nevezetes eseményeinek időpontjait. E hó 29-ikén van évfordulója a halhatatlan költő megdicsőülésének, 62 ik esztendeje a segesvári csatának és a Bem tábornok alatt küzdő bátor, erdélyi hadsereg gyászos megsemmisülésének. A társaság e napon emlékünnepet rendez, teljesen „Petőfi-műsört“ állít össze a rendezőség, melyet kellő időben tesznek közzé.

— Bosszu az elgázolt malacért. A Tapolcáról Budapest felé haladó személyvonat tegnap este felé Polgárdi állomás előtt a nyílt pályán hirtelen megállt. Az utasok ijedten ugráltak ki a kocsikból, hogy megtudják a hirtelen megállás okát. A lokomotív előtt alig néhány méternyi távolságban a sineken hatalmas kövek hevertek. A lokomotívvezető észrevette a kőtorlaszt és még jókor megállította a vonatot. A vonat személyzete nyomában el is fogta a merénylőt, Bázs Vazul román származású disznópásztor személyében. A legény nem is tagadta, hogy ő rakta a követ a sinre. Elmondta bárgyu beszéddel, hogy azért rakta a

sinre az akadályt, mert bosszút akart állani a vonaton, amiért az reggel az őrszésére bizott malacokból egyet elgázolt. Reggel, mint beszélte, legeltette a csordát, miközben néhány südő fölment a vasúti töltésre. Budapest felől jött a gőzös és hiába intett neki, hogy álljon meg, nem tette, hanem keresztül gázolt egy malacán. Megfogadta, hogyha a vonat visszafelé jön, fölborítja. A követet maga hordta a sinekre s a közelben egy fára kapaszkodva, várta a vonat érkezését. Mikor a vonat megállt a kórákás előtt, oda ment, hogy pörbe szálljon az elgázolt malacáért a vasutasokkal. Ezek elfogták és átadták Polgárdin a csendőröknek, akik beszállították a székesfehérvári ügyészség fogházába.

— Meghalt a fia után. Budapesti tudósítónk jelenti telefonon: Tragikus halállal költözött el az élők sorából ma délután özv. Semmelmann Jánosné. Az özvegyasszony a Csapláros-utóban lakott 23 éves Gyula nevű fiával, aki hivatalnok volt és 19 éves Anna nevű leányával, aki egy gyógyszerárban volt alkalmazva. A fiu előrehaladott tüdőbajban szenvedett és állapota az utóbbi napokban annyira súlyosodott, hogy az orvosok lemondtak életéről. Az anya önfeláldozóan ápolta szerencsétlen gyermekét. Ma délután az ápolástól kimerülve pihenőre tért az özvegyasszony. Alig feküdt le és aludt el Semmelmanné, a nagybeteg fiu testvére karjai között meghalt. Semmelmann Anna rémülten ébresztette föl anyját és közölte vele Gyula halálát. A szomorú hír annyira megrendítette a szerencsétlen anyát, hogy élettelenül rogyott össze. Szívszélhűdés ölte meg.

— Köröznek egy honvédhadnagyot. A kolozsvári magyar királyi VI. honvédkerületi bíróság köröző-levelet adott ki Boros Kornél magyar királyi, nagyszebeni 23. honvédgyalogezredbeli megszökött honvédhadnagy ellen, a ki tavaly július kilencedikén szobafogságából, nyilván abból a szándékból, hogy magát a szolgálati kötelezettség alól mindenkorra kivonja, ismeretlen helyre távozott. A honvéd főparancsnokság elrendelte az idéző eljárást és föl hívja a szökevénynt, hogy kilenven nap alatt a kolozsvári VI. honvéd kerületi bíróságnál jelentkezék, különben mint engedetlenkedővel fognak vele elbánni s távollétében hoznak ítéletet.

— A Circus variete Killiany ma este tartotta bemutató előadását a Béla-téren kitűnően szervezett társulatával. A cirkus szép számú közönsége minden egyes szereplő mutatványát többször megtapsolta. Különösen tetszett Pillár ügyes biciklista, Disely nővérek gyönyörű mutatványa a római gyűrűkön, Les Stefano zenebohócok, stb. Kitűnő volt a bemutatott dráma is. Holnap megkezdődnek a birkózások. Az eddig jelentkezett birkózók névsora: Albert Raeka, Magdeburg bajnoka. Wiedem Christensen dániai birkómester. Nagy Károly Vilmos magyar korszoruzott bajnok. Tripold Izidor Ausztria championja. Seppl Mang, a sziklatörő bajor. Van Fan Zsui, kínai óriás, az u. n. sárga veszedelem. Franz Kavan, Grác legifjabb mester-birkózója, 17 éves. Alfredo Paganini, olasz bajnok. Hans Kavan világbajnok, Oroszország championja.

— Baleset. Agost János, szeszgyári munkás, ma a gyár udvarán vasúti kocsi tolatása közben kerék alá került. A ballában súlyosan megsérült. A kórházba szállították.

— Francia lkörök legbiztosabb készítésére, — hátilag — a lköraroma i üveg 60 fillér, Volték és Weissnál. 1450

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — —	257
Szerkesztőség (csak éjjel használható meli íkállomás)	— — —	151
Kiadóhivatal és hirdetésel osztály	— — —	151
Nyomda	— — —	151

TÖRVÉNYKEZÉS.

Orvosok harca.

— A békési orvos-sztrájk egyik fejezete. —
Távirati tudósítás.

Békésgyula, július 20.

Többször írtunk már arról az elkeseredett küzdelemlről, amely a gyulai kerületi munkásbiztosító pénztár és a békésmegyei orvosok között hosszú idő óta folyik. A pénzártnak ugyanis az az álláspontja, hogy az orvosok a pénztár tisztviselői, akikre a megállapított fe-gyelmi szabályzat teljes érvénnyel bir. Ezt azonban az orvosok nem fogadták el, s hamarosan kitört az orvossztrájk, amely még a mai napig is tart. Ennek az elmérgesedett harcnak következőképpen az a sajtóper, amelyet tegnap délelőtt tárgyal a gyulai törvényszék, s amelyet Szilvássy József dr., a gyulai kerületi munkáspénztár főorvosa indított meg két társa nevében Reisz Miksa dr. csabai községi fő-orvos és az orvosszövetség alelnöke ellen, mert az egy helyi lapban közölt nyilatkozatában Szilvássy, Weisz Lajos és Szarvas Jakab „sztrájk törő“ pénztári orvosokat „háibatámadó, megvetéssel sújtott gyávitéseknak“ nevezte.

A pör előzménye ugyanis az, hogy egy, a pénztár és az orvosok között kitört viszályko-dást megszüntető magánértekezleten Reisz dr. azt mondta volna, hogy a dolgok nem fejlődtek volna ennyire, ha a szövetség utkára nem lenne annyira elvakult. Ezt közölték az ujságok s erre nyilatkozott Reisz dr. s abban a többek között a fenti sértő kitétel befoglal-talott.

A tárgyalás megkezdése előtt Halász Ala-dár dr., Szilvássy képviselője kijelenti, hogy ha Reisz Miksa dr. a Szilvássy és társaival szemben elkövetett becsületsértésért nyilvánosan bocsánatot kér, úgy elejti a vádat.

Reisz Miksa dr. erre nem hajlandó, mert amit abban a nyilatkozatban írt, az ma az or-szág 5000 orvosának is a véleménye, hogy az összeség ügyét vállalkozásukkal hátra támad-ták, tehát a kitételel joggal megérdemelték.

Reisz József dr. védő viszonvát emel Szilvássy dr. ellen, mert az jóval előbb sértőbb kifejezéseket tartalmazó cikket írt a megyei or-vosi karról a pénztári lapban, a bíróság azon-ban nem adott helyet a viszonvádnak.

A védelem kérelmére a bíróság több tanu-nak kihallgatását elrendelte, akik igazolják, hogy Reisz Miksa dr. erős kitételeit jogosan hasz-nálhatta.

Wallfisch Ferenc dr. Vas Vilmos dr. Zöldy János dr. megyei főorvos Feldmann dr. Décsy dr. tanukihallgatása után a bizonyítási eljárást befejezték.

Halász Aladár dr. magánvádú nyomon-tavány útján elkövetett becsületsértésben kérte Reisz Miksa dr.-t bűnösnek kimondani s arra való tekintettel, hogy vádolt gazdag ember, fogházbüntetési kiszabását kérte.

Reisz József dr. védőbeszéde után, aki a tanuk vallomására való hivatkozással felmen-tést kért, a bíróság visszavonult az ítélet meg-hozatalára. Rövid idő múlva újra megjelenve, kihirdette az elnök, hogy Reisz Miksa dr.-t a Btk. 261. §-a alapján bűnösnek mondotta ki és háromrendbeli becsületsértésért 300 kor. fő-és 600 korona mellékbüntetésre, esetleg 12 napi elzárásra ítélte.

Az ítélet ellen mindkét fél felebbezést je-lentett be.

§ Csöd. Az aradi kir. törvényszék ma Klein Miksa borosjenői kereskedő ellen elren-delte a csödöt. Csödbiztos Keller Mór dr. kir-törvényszéki bíró, tömmeegondnok lett Mész Samu dr. borosjenői ügyvéd, helyettese pedig Lukácsy Lipót dr. aradi ügyvéd.

§ Makó törvényszéket kér. Budapest-ról je-lentik: Justh Gyula országgyűlési képviselő vezetésével Makó város és Csanad vármegye nagyobb küldöttsége tisztelgett ma délelőt-t Hederváry Károly gróf miniszterelnöknél, s ki Székely Ferenc igazságügyminiszterrel együtt fogadta a küldöttséget. Résztvett a küldöttségben Návay Lajos orsz. képviselő, a Ház alelnöke is. Galambos polgármester terjesztette elő a küldött-ségnek arra vonatkozó kérelmét, hogy Makón törvényszék állíttassék föl, illetve a régi állít-tassék vissza. Hederváry Károly miniszterel-

nők a kérésre azt felelte, hogy a maga részéről igen szívesen, a legjobb akarattal lesz rajta, hogy a kérdés a város javára megoldassék. Székely Ferenc igazságügyminiszter válaszában szakzerűen világította meg a kérdést s bár az átnyújtott emlékirat adatait még nem tanulmányozhatta, annyit megígért, hogy összhangban az egész komplexum megállapításával, a kérés méltányos elintézéséről fog gondoskodni. Ennek a dolognak vannak törvénykezési és finansziális tekintetei, de annyit már most mondhat, hogy Makónak a törvényszékre jogos igénye van. A választ a küldöttség nagy tetszéssel fogadta.

§ A drága vadászfegyver. Ez év májusban Simó Károly dr. aradi orvos átadta 600 koronát érő vadászfegyverét Duma János ujaradi erdőőrnek örízet végett. Pár napra rá megjelent nála Posner Sándor, Posner Bódog volt aradi állatkitömő öccse és alkalmazottja, s azal, hogy őt Simó dr. küldte, elkérte a fegyvert s Aradon 70 koronáért eladta. Posner ezután Budapesten követett el hasonló dolgokat, ott azonban hurokra került. Büntetésének elöltése után átszállították Aradra. A kir. törvényszék ma család miatt egy hónapi fogházra ítélte.

§ Elítelt orgazda. Ez év márciusában Németh István aradi rövidáru kereskedő észrevette, hogy áruai megfoghatatlan módon fogyatkoznak. Rájött arra, hogy az árukat Parvanov János nevű alkalmazottja dézsmálja meg. A vizsgálat kiderítette, hogy Parvanov három hónap alatt mintegy 400 korona értékű árut hordott el s azokat anyjának adta át. Németh időközben visszavonta a feljelentést, de Parvanov né ellen hivatalból folytatták az eljárást. Az aradi kir. törvényszék ma az asszonyt orgazdaság miatt három hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Elutazás előtt
óvja meg ruháit

Moly-kár ellen

az éveken át kipróbált és egyetlen biztos hatása

„RADICAL”

molyirtó porral, kapható —30,—, 50 és 1 koronás dobozokban
∴ kizárólag ∴

HÁNZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer-János-u. 2.

Évente sok pénzt takarít meg, ha Drogeria szükségletét állandóan fenti cégnél szerzed be. — Gyógyáruk, kószerek, háztartási cikkek, illatszerek, valódi és saját gyártmányú kölni-vizek, finom szappanok, arc-cremek, szájjavító, fog-paszták. — Nagy választék fésűk, hajtűk és hajkefékben.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsdé.

Helyi értéktőzsdé.

Budapest, július 20.

Amerika 1/4-el olcsóbb. Kínlat, vételkedv korlátolt, 8 ezer mm. 10 fillérrel olcsóbb.

Az arak 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Buza 1911. októberre	10.76—10.77	10.84—10.85
Buza 1911. áprilist	11.02—11.03	11.6—10.07
Roze 1911. októberre	8.88—8.84	8.84—8.85
Tengeri 1911. auguszt.	7.45—7.46	7.43—7.44
Tengeri 1911. májust	6.7—6.98	7.02—7.03
Zab 1911. októberre	7.92—7.93	7.91—7.92

Budapesti értéktőzsdé (Táv. jelentés).

Budapest, július 20.

Magyar aranyjárdék 4 ^o / _o	111.90
Magyar korenejárdék 4 ^o / _o	91.20
Magyar koronajárdék 3 ^o / _o	80.20
Magy. földteherm. kötvény 4 ^o / _o	91.75
Morvát-szlaven földteherm. kötvény	94.—
Magyar nyereségsorsjegy kölcsön	220.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155.—
Oszták járdék papírban	92.20
Oszták járdék ezüstbe	94.90
Oszták járdék aranyban	116.50
Oszták koronajárdék 4 ^o / _o	92.0
1880. évi oszták államsorsjegy	159.—
Oszták-magyar bankrészevény	19.50
Magyar hitelbank-részevény	838.50
Oszták hitelintézeti részevény	658.—
Oszták-magy. államasut. részevény	746.—
20 frankos arany (Napoleonder)	19.01
Német birodalmi márka	117.37 ¹ / ₂
London vista	240.07 ¹ / ₂
Páris vista	94.95
20 márkás arany	28.49

A Temesvári Lloyd-Társulat.

terményraktárnak hivatalos árjegyzéke.
A Magyar Kereskedelmi Társulat tudósítása. A Magyar Kereskedelmi Társulat.
(Arak 50 kilogrammonként korona értékben.)
1911. Jul 20

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	9.78—9.80
100	9.80—9.90
110	10.10—10.20
120	10.25—10.35

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	9.50—9.60
Roze	7.90—8.00
Arpa	7.30—7.40
Zab	8.20—8.25
Tengeri	7.10—7.20

Budapest-Kőbányai sertéskereskedelem

— Jul. 20. —

Sertéselészám: Jul. hó 17. napján volt készlet 25203 darab, Jul. 18. napján 2033 darab, Jul. 18. napján elszállított 141 darab, július 10 napjára maradt készletben: 25565 darab.
A szertés sertés híslot trányzata kellemes

Felelős szerkesztő:
Bolgár Lajos.

NYÁRI SZINHÁZ.

Aradon, 1911. július 21 én pénteken
Csányi Mátyás bucsujával:
A balkáni hercegnő.
Operette 3 felvonásban. Irta: Frederick Lonsdale és Frank Curson. Fordította: Gáber Andor Zenéjét szerzette: Rubens A. Pál. Rendező: Polgár Sándor.

SZERBÉLYEK:

Stefánia	Dióssy Nusi.	Magda	Sz. Rontay B.
Sergiusz	Huszar K.	Max Hein	Berepi S. dr.
Borsics gróf	Vass Jenő.	Bláth	Polgár S.
Radomir	Herold E	Zsófia	Zalay Margit.
Várna	Szabó Lajos.	Emil	Kulesár L.
Olga	Molnár I.	Henrik, pintér	Várnay Jenő.

Kezdete este 8 órakor.

APOLLÓ SZINHÁZ

sz. Andrásy-tér új Lloyd-palotában.
Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.
Ma, pénteken 1911. július 21-én:

Amerikai képsorozat.
1. Mozgófénykép-ujság. A hét világeseményei a helyszínen készült mozgófénykép felvételekben. Az Apolló-színház állandó műsorszám. — 2. A Botanikus Színmű. — 3. Szegény betegek Vigjáték. — 4. A férfiakarát. Dráma. — 5. Madeira szigetén. Természetutáni felvétel. — 6. Jack a Cowboyok között. Dráma. — 7. Pál mint biztosítási ügynök. Kacagató.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Pályatölésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-50 hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenjen.

URANIA

mozgófénykép színház.
(Bárá Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)
Ma, pénteken 1911. július 21.

1. Fivérek. Dráma — 2. Varrótt. Humoros. — 3. Mozgófénykép ujság. Az elmúlt hét aktualitásai. — 4. Pál. A zsenialis komikus legújabb bohózata. — 5. Villanyos haláltánc. A világ legszenzációsabb produkciója.

Előadások d. n. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.
Az előadások tartalma 2 óra.
Az előadásra bármikor be lehet menni.
Ruhatér. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Dr. SZÉKELY

KÁROLY FOGORVOS

3222

4 heti külföldi tanulmányutrá utazott.

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban 1076

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (az udvarban.)

Világhírű amerikai és angol sandalcipők

óriási választékban, előnyös gyári áron árusít, csak

Kutányi J.

Arad, Vörösmarthy-utca 1. Telefon 335.

Maidt és Schrodt

angol urf divat és fehérnemű különlegességek üzlete
Arad, Andrásy-tér 17. (Reinhardt-ház)
Ajánljuk dusan felszerelt áruárktárunkat, hol a legdivatosabb átmeneti könnyű angol felöltőket 40 koronától, valódi panama kalapok 11 koronától, és gummi kabátok 30 koronától, la. Fehér és színes ingek 3.50 koronától stb. kapható nagy választékban. 2168
Szelid kiszolgálás! Városi és megyei telefon 755.

15836—1911.

Hirdetmény.

Tapasztaltatott, hogy a közön-ség nagy esőzések, mikor a csapadékvíz elvezető csatorna valamely udvar vizét bedugulás vagy más okból nem képes levezetni a vizet, és Shone akna van az udvarban, úgy ez utóbbi fedelét emeli fel, s ily módon a csapadékvizet a Schone csatornába bocsátja.

Ezen eljárás meg nem engedhető, miért is felhívjuk a Shone csatorna hálózatba tartozó házak tulajdonosait, hogy csapadék vizet semmi körülmény között a Shone csatornába ne bocsássanak a mennyiben ez mégis megtörténék úgy azon háztulajdonost anyagilag is felelőssé tesszük az ugyanazon ejector körzetben előforduló, s a csapadékvíznek a Shone csatornába való lebocsátásából keletkező összes károkért.

Tapasztaltuk továbbá, hogy a házi vezetékekben a pincékben alkalmazott tisztító aknák legtöbb esetben nyitva állanak. Ez három okból is helytelen. Először ezáltal a csatornagazok szabadon kiömlenek a pinczébe s a levegőt fertőzik, másrészt pedig, ha az utcai vagy esetleg a házi vezetékekben dugulás keletkezik, úgy az összegyűlemlő víz e nyitott tisztító nyílásokon kibugyog. Harmadszor pedig azért helytelen, mert sok esetben ahol fás pincében van, ily tisztító nyílásba könnyen fadarabok eshetnek be a mi dugulásoknál többször tapasztaltatott.

Ezért a háztulajdonosokat felhívjuk, hogy saját jól felfogott érdekükben is a tisztító nyílásokat mindenkor jól elzárják.

Vannak még ezen kívül mélyfekvésű pincék, melyekben a mosókonyha padozatán beömlő akna alkalmaztatik. Ez aknákon szintén könnyen visszajön a víz üzemből s ily helyeken víztorló szelepet célszerű beépíteni.

Arad, 1911. július hó 15.
A városi tanács.

Házeldadás Lippán.

Néhai Sándor Mór

lippai borkereskedő tulajdonát képezett lippai 420 összeírású számu ház 170 □ öl beltelek és 400 □ öl kerttel együtt 20300 korona kikiáltási árban a lippai kir. járásbiróság I. em. 28. sz. termében 1911. évi július hó 22-én d. e. 9 órakor nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fog. Bántpénz: 2030 kor. A vételár három egyenlő részletben 30-60 és 90 nap alatt lesz fizetendő. Mire az érdeklődők figyelmét felhívják 3227

Néhai Sándor Mór örökösei.

498—1911.

Árlejtési hirdetmény

Arad sz. kir. város gazdasági széke egy darab tűzmentes okmány-szekrény szállítása iránt folyó év augusztus hó 7-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bántpénzül leteendő az ajánlati ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezárta nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bántpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1911. évi július hó 13-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Ma nagy nemzetközi díjbirkózás!

Circus

Variete Killiany

a Béla-téren.

Ma, pénteken, július 21-én

nagy

sport-előadás.

Záradéku nagy nemzetközi

díjbirkózás.

Elsőrangú művészek és művésznők.

Bővebbet a napi falragaszok.

3174

Tisztelettel

az igazgatóság.

Permetezőjavítások üzemeltetők.

M. kir. szabadalmazott

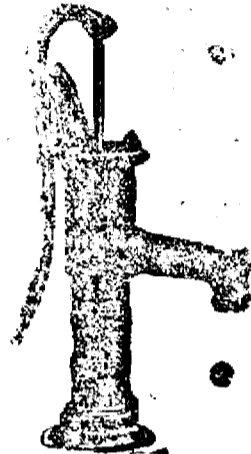
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gumicsövek legolcsóbb gyári árákon
A szivattyu hengerből a bor utó só cseppig kifolyik, a szőlőszagvak, héjak és egyéb tisztálanságok avonnal továbbbitanak, ezáltal a szivattyu nem romlik, és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

golyó-szelepekkel

görségeknél legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás, (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű, belső gumirozott kendercsövek a legolcsóbb árban. 22

Kutak

a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely helyi vagy külföldi gyárban.

HÖNIG OTTÓ

M. kir. szabadalmazott tüzi fecskendők és szivattyukészítők.

Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

ARADI NYOMDA
RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

DISZMŰMUNKÁK
MONTIROZÁSOK
IRÓMAPPÁK.

ARADI ÉS CSANÁDI VASUTAK PALOTÁJA.

BJANLJUK A LEGMODERNEBB GÉPEKKEL FELSZERELT

KÖNYVKÖTÉSZEK

HOL A LEGEVSZERÜBB BEKÖTÉSTŐL FOGVA A LEGFÉNYESEBB KIFALITÁSU DISZKÖTÉSEKET TUDJUK KÉSZÍTENI.

DISZDOBOZOK
FÉNYKÉPTARTÓK
AMATŐR KÖTÉS.

Aki bort, gyümölcsöt, gabonát, butort,

Zongorát, stb.

Azonnal, vagy

Rövid időn belül eladni óhajt,

aki üzletet, műhelyt, lakást, stb. kiadni kíván,

de nincs rá vevője, illetve bér-
lője,

igen gyorsan eredményhez jut, ha az **Aradi**

Közlöny kis hirdetési rova-
tát használja. Aki

osszeköttetés és ismeretség híján házastársat, nevelőt, könyvelőt,

zsellért, stb. keres, továbbá aki

lovat, kocsi, földet, házat, stb. ven-
ni, vagy eladni akar, ha hirdet,

ozönével kap ajánlatot. A hirdet-
tés a hirdetőre kész

nyereség.

Aki tehát okosan számít és

pénzére nem akar mindenáron

ráfizetni,

oriási meglepetésben lesz része,

Ha mindenkor

lgyekszik apróhirdetéseit

részletesen összeállítva, a hir-
detés

dijának beküldése mellett, az
„Aradi Közölny“-ben

elhelyezni. A sikeres eredményt

több száz és száz eset igazolja,
igy tehát

érdekében áll

Sürgösen

ez ügyben

intézkedni.

Apró hirdetések.

Minden szó 4 fillér, vastagabb betűvel
8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér

Az apróhirdetések díja a szavak
száma szerint számítható. Minden
szó 4 fillér, feltűnőbb szedéssel 8
fillér. A vastagabb betűkkel kívánt
szavak a kéziratban aláhúzással
jelzendők.

Egy 4 szobás

I. emeleti lakás, mellékhelyiségek-
kel együtt, augusztus 1-től kiadó
Ujvárad, Rákóczy-ut 155. sz. 8172

Zálogházból

Értékteljes arany, ezüst- és
gyémánt-árakat vesz és el-
ad **Farkas Streicher**
Arad, Tőkölly-tér I. 2974

Ügyes kárpitós

ajánkozik e szakmába bármily
kárpitós munkák pontos és kitűnő
elvégzésére. Ugy saját műhely-
ben, mint házakhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfelemelés
nélkül. Stáhl M., Bercsényi Miklós-
utca 82. sz. 2287

A világhírű amerikai

„Vera“ cipők Aradon egyedül
Buchsbaum és Társa cégnél sze-
rezhetők be, kinek sikerült az
egyedárusítást urak, hölgyek és
gyermekek részére megszerezni.
1921

Szűzter köpenyek

18 koronától feljebb, fekete, szürke
és tegethof színben minden nagy-
ságban kaphatók Hoffmann Sán-
dor cégnél, Színház-épület. 1941

Eladó

egy darab teljesen új 20 hektoliter
ürtartalmu víztartány hozzá-
tartozó 8 méter magasságú lábbal.
Bővebbet Weisz Jenő lakatosnál
Andrássy-tér 9. 8124

Önálló varrónők,

kik modellek után nagyobb meny-
nyiségű munka elvégzésére vállalkoz-
nak állandó nagy keresetre te-
hetnek szert. Winternitz Jenő bluz
és pongyola áruházában. 8117

Könyvelő

ki a fakeskedési szakmában jár-
tassággal bír, augusztus 1-re al-
kalmazást nyer. A román nyelvet
értők előnyben részesülnek. Cím
a kiadóhivatalban. 8147

Megvételre

keresek egy tűzmentes iratszek-
rényt, lehetőleg Árnheim-félt. Cím
a kiadóhivatalba tudható meg. 8181

1 doboz 100 drb.

levélpapír 1 korona. Amerikai töltő
tollszár 1 kor. Gyümölcs szalvetta
100 drb. 1 kor. Salicillal telített
valódi pergament papir kapható
Pichler Sándor könyv- és papir-
kereskedésben Arad, Szabadság-
tér 1. sz. 2551

Egy modern 3 szoba,

fürdő szoba és mellékhelyiségek-
ből álló lakás augusztus 1-re kiadó.
József főherceg-ut 8. sz. 3212

Lakást,

esetleg teljes ellátást keresek jobb
háznál. Megkeresések ár kitüntetéssel e
lap kiadóhivatalába küldendők „Szerény“
jellegével. 3218

Keresek

2 szobás garson lakást előszobával,
aug. 1-ére esetleg azonnal. Cím a
kiadóhivatalban. 8219

Kiadó

a belvárosban most épült házban
egy-egy négy szobás, teljesen kül-
lönálló lakás szükséges mellék-
helyiségekkel, erkélylyel, nagy ud-
vari terasszal nov. 1-ére. 3145

Egy garcon lakás

két szobából álló, aug. 1-re kiadó
Nádor-u. 14. szám alatt. 3010

Elegáns

béroutok

turára, napra, órára Szabadságtér
17. sz. Telefon 816. 2723

Egy jóforgalmu

5 járatu gőzmalom más vállalat
miatt azonnal eladó. Dávid Mátyás
Kürtös. 8187

Championok

10, 16, 24, 30 és 40 fillér. **Con-
fetti** 100 csomag 6 K., 1000 cso-
mag 42 korona. Ingusz I. és fia
könyv- és papir-kereskedésben
Arad, főútlelet Andrássy-tér 16.,
fióküzlet Weitzer János-utca. 555

Egy irodista nő,

ki könyvelés és pénzkezelésben
jártassággal bír, azonnali belé-
pésre kerestetik. Ajánlatokat a
kiadóhivatal továbbit. 8177

Használt szódavizes üvegeket

100—200 drbot veszek fej nélkül is.
Cím a kiadó hivatában. 3063

Kiadó

egy 2 szobából és mellékhelyisé-
gekből álló lakás, megtekinthető:
Dezso utca 4/b. szám 8220

Könyvelő

a levelezésben is tökéletesen jár-
tás, felvétetik. Ki hasonló üzletben,
alkalmazva volt, előnyben részesül.
Winkler és Faragó bornygykereske-
dők és liqueur gyárosok Gyórok. 8221

Megbízható írnök

üggyédi irodába kerestetik. Románul
és gépirást tudók előnyben ré-
szesülnek. Cím a kiadóban. 3216

Egy fűszer és csemege üzlet

mely napi 100 koronát forgalmaz,
előkelő helyen, nagy vevőkörrrel,
más vállalat miatt azonnal eladó.
Értekezhetni lehet Kazincy-utca 1.
3064

Kárpitós mesterségben

már foglalkozott varrónők felvé-
tetnek Lengyel butorgyárban. 8211

Rövid zongora

teljesen jókarban, azonnal eladó.
Bővebbet Edelpacher-utca 11 I.
emelet. 3155

Segéd

14 évi gyakorlattal jó bizonyítvá-
nyokkal rendelkezik, fűszer és rö-
vidáru szakmában, engros vagy
detailban, azonnali belépésre állást
keres. Szíves megkeresést kér
Rosenberg Károly Beél Bihar-
megye. 8229

4-es számú

vas pénzszekrény eladó, Igaz Sándor
ékszerésznel, Szabadság-tér.

Kék-kő

szőlő permetezéshez kapható Färber
Lajos fűszerkereskedésben Aradon
a „Fekete kutyához“. 8228

Complet, elegáns

háló és ebédlő szoba és konyhabe-
rendezés elköltözés miatt jutányo-
san eladó. Cím Teleky-u. 8. 8230.

Egy kifajszott

cello eladó. Andrássy-tér 7. II.
em. 8. 8231

Apponyi körút 1. szám alatt

emeleti uri lakás minden mellék-
helyiségekkel kiadó. Értekezhetni
Klein Sándor cégnél. 8233

3 szobás lakás

mellékhelyiségekkel augusztus-
1-től kiadó. Thökölly Imre-u. 11.
3233

Bonne kerestetik

uri családhoz. Francia, vagy né-
met előnyben részesül. Jelentkezni
lehet a kiadóhivatalban

Azonnali felvételre

ügyes könyvelőnt keresek, ki a
könyvvel, német, magyar levele-
zésben perfekt. Ajánlatok a kiadó-
ba kéretnek. 8235.

Egy jóforgalmu

trafik, tőzsde, papirkereskedéssel
egybekötve eladó, vagy egy társ-
elfogadtatik közreműködéssel, vagy
anélkül. Levélbéli megkeresések
Kis Tőzsde, Hunyadi-u. I. omen.
8236.

2 szobás

modern, új lakás

augusztus 1-re kiadó

a Flórián-utca 6/b. sz. a.

Bővebbet ugyanott 5. ajtó sz.
a. lakásban. 3212

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít 100 darab

névjegyet

elefántesontpapíron
:: nyomva ::

2 koronáért.

Vidékre 2 korona 40 f.
beküldése esetén bér-
:: mentve szállít. ::